Laiahaardelise partnerluse ja koostöö

RAAMLEPING

ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahel

EUROOPA LIIT,

edaspidi „liit“,

ning

BELGIA KUNINGRIIK,

BULGAARIA VABARIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

IIRIMAA,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI VABARIIK,

MALTA,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

RUMEENIA,

SLOVEENIA VABARIIK,

SLOVAKI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK,

Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu osalised, edaspidi „liikmesriigid“,

ühelt poolt ning

VIETNAMI SOTSIALISTLIK VABARIIK,

edaspidi „Vietnam“,

teiselt poolt,

edaspidi koos „lepinguosalised“,

VÕTTES ARVESSE lepinguosaliste traditsioonilisi sõprussidemeid ning neid ühendavaid tihedaid ajaloolisi, poliitilisi ja majanduslikke sidemeid,

ARVESTADES et lepinguosalised omistavad oma vastastikuse suhte laiahaardelisusele erilist tähtsust, mida näitavad muu hulgas Vietnami 2005. aasta dokument „Vietnami ja Euroopa Liidu vaheliste suhete üldplaan kuni 2010. aastani ning suunised 2015. aastani“ ning lepinguosaliste vaheline arvamustevahetus,

ARVESTADES et lepinguosalised leiavad, et käesolev leping moodustab osa nendevahelisest ulatuslikumast ja järjepidevast suhtest, mis toimib kokkulepete kaudu, mille osalised mõlemad on,

KINNITADES VEEL KORD oma otsust järgida rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtteid ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) põhikirja eesmärke ja põhimõtteid ning austada demokraatlikke põhimõtteid ja inimõigusi,

KINNITADES VEEL KORD Vietnami Sotsialistliku Vabariigi iseseisvust, suveräänsust, territoriaalset terviklikkust ja rahvuslikku ühtsust,

KINNITADES VEEL KORD oma otsust järgida head valitsemistava ja korruptsiooni vastu võitlemise põhimõtteid,

KINNITADES VEEL KORD oma soovi edendada oma rahvaste majanduslikku ja sotsiaalset arengut, võttes seejuures arvesse säästva arengu põhimõtet ja keskkonnakaitse nõudeid,

ARVESTADES et Rahvusvaheline Kriminaalkohus on oluline edasiminek rahu ja rahvusvahelise õigusemõistmise tagamisel ning selle eesmärk on tõhus süüdistuste esitamine rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavate kõige raskemate kuritegude eest,

ARVESTADES et lepinguosalised on ühisel seisukohal, et massihävitusrelvade levik kujutab endast väga suurt ohtu rahvusvahelisele julgeolekule, ning soovivad edendada dialoogi ja koostööd kõnealuses valdkonnas. ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1540 üksmeelne vastuvõtmine kinnitab kogu rahvusvahelise üldsuse otsust võidelda massihävitusrelvade leviku vastu,

TUNNUSTADES vajadust tugevdada desarmeerimist ning valmisolekut tõkestada relvade levikut vastavalt lepinguosaliste suhtes kohaldatavatele rahvusvahelistele kohustustele,

VÄLJENDADES täielikku pühendumist võidelda kõigi terrorismi vormide vastu kooskõlas rahvusvahelise õigusega, sealhulgas inimõigusi käsitlevate õigusaktide ja humanitaarõigusega, ning luua tulemuslik rahvusvaheline koostöö ja vahendid terrorismi likvideerimise tagamiseks, tuginedes ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohastele resolutsioonidele,

TUNNUSTADES Euroopa Majandusühenduse ja Kagu-Aasia Rahvaste Assotsiatsiooni (ASEANi) liikmesriikide Indoneesia, Malaisia, Filipiinide, Singapuri ja Tai vahel 7. märtsil 1980. aastal sõlmitud koostöölepingu (mida laiendati 1999. aastal Vietnami hõlmamiseks) ning Euroopa Ühenduse ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahel 17. juulil 1995. aastal sõlmitud koostöölepingu tähtsust,

TUNNUSTADES lepinguosaliste vaheliste praeguste suhete tugevdamise tähtsust, et tihendada nendevahelist koostööd, ja nende ühist tahet kindlustada, süvendada ja mitmekesistada oma suhteid vastastikust huvi pakkuvates valdkondades suveräänsuse, võrdsuse, diskrimineerimisest hoidumise, looduskeskkonna hoidmise ja vastastikuse kasu alusel,

TUNNUSTADES Vietnami arenguriigi staatust ning võttes arvesse lepinguosaliste arengutasemeid,

TUNNUSTADES arengukoostöö tähtsust arenguriikide, eelkõige madala sissetulekutasemega ja väiksema keskmise sissetulekuga riikide jaoks nende majanduskasvu jätkumiseks, säästvaks arenguks ning rahvusvaheliselt kokkulepitud arengueesmärkide, sealhulgas ÜRO aastatuhande arengueesmärkide õigeaegseks ja täielikuks saavutamiseks,

TUNNUSTADES Vietnami edusamme seoses aastatuhande arengueesmärkide saavutamisega ja sotsiaal-majandusliku arengu strateegia rakendamisega ning Vietnami kui madala sissetulekutasemega arenguriigi praegust arengutaset,

ARVESTADES tähtsust, mida lepinguosalised omistavad rahvusvahelist kaubandust reguleerivatele põhimõtetele ja eeskirjadele, mis sisalduvad Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutamislepingus, ning vajadusele kohaldada neid põhimõtteid ja eeskirju läbipaistval ning mittediskrimineerival viisil,

TUNNUSTADES kaubanduse olulist rolli arengus ning sooduskaubanduse programmide tähtsust,

VÄLJENDADES täielikku pühendumist säästva arengu edendamisele kõigis selle mõõtmetes, sealhulgas keskkonnakaitsele ning tõhusale koostööle kliimamuutuste vastu võitlemisel, samuti lepinguosaliste ratifitseeritud ja rahvusvaheliselt tunnustatud tööstandardite tõhusale edendamisele ning rakendamisele,

RÕHUTADES koostöö tähtsust rände valdkonnas,

KINNITADES soovi tugevdada täielikus kooskõlas regionaalsel tasandil võetavate meetmetega ühistele väärtustele rajatud vastastikku kasulikku koostööd lepinguosaliste vahel,

MÄRKIDES, et käesoleva lepingu sätted, mis kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu V jaotise kolmanda osa reguleerimisalasse, on Ühendkuningriigi ja Iirimaa suhtes siduvad kui eraldi lepinguosaliste suhtes või teise võimalusena kui Euroopa Liidu liikmesriikide suhtes kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolliga (nr 21) Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, julgeolekul ja õigusel rajaneva ala suhtes. Sama kehtib Taani kohta kooskõlas nimetatud lepingutele lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga (nr 22),

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

I JAOTIS

ISELOOM JA ULATUS

Artikkel 1

Üldpõhimõtted

1. Lepinguosalised kinnitavad oma otsust järgida rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtteid, mis on kindlaks määratud ÜRO põhikirja eesmärkides ja põhimõtetes ning mida on kinnitatud ÜRO Peaassamblee 24. oktoobri 1970. aasta deklaratsioonis rahvusvahelise õiguse põhimõtete kohta, milles käsitletakse sõbralikke suhteid ja koostööd riikide vahel kooskõlas ÜRO põhikirjaga, ning teistes asjakohastes rahvusvahelistes lepingutes, milles on muu hulgas väljendatud õigusriigi põhimõtet ja *pacta sunt servanda* põhimõtet, ning austada demokraatia põhimõtteid ja inimõigusi, nagu need on sätestatud ÜRO Peaassamblee inimõiguste ülddeklaratsioonis ja muudes asjakohastes rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates dokumentides, millele lepinguosalised on alla kirjutanud ning mis on aluseks mõlema lepinguosalise sise- ja välispoliitikale ning moodustavad käesoleva lepingu olulise osa.

2. Lepinguosalised kinnitavad oma otsust teha rohkem koostööd, et saavutada mõlema lepinguosalise suhtes kohaldatavate kehtivate rahvusvaheliste kohustuste täitmise kaudu rahvusvaheliselt kokkulepitud arengueesmärgid, sealhulgas aastatuhande arengueesmärgid. See moodustab käesoleva lepingu olulise osa. Nad kinnitavad samuti oma kohustusi seoses Euroopa 2005. aasta arengukonsensusega, 2005. aasta abi tõhususe kõrgetasemelisel foorumil kokkulepitud Pariisi deklaratsiooniga abi tõhususe kohta, kolmandal abi tõhususe kõrgetasemelisel foorumil kokkulepitud Accra tegevuskavaga ning 2006. aastal kokkulepitud Hanoi põhiavaldusega abi tõhususe kohta, et parandada veelgi arengukoostöö tulemuslikkust, sealhulgas teha edusamme seoses abi lahtisidumisega ning paremini prognoositavate abimehhanismide loomisega.

3. Lepinguosalised kinnitavad oma otsust edendada säästvat arengut kõigis selle mõõtmetes, teha koostööd kliimamuutustest ja üleilmastumisest tulenevate probleemide lahendamisel ning aidata saavutada rahvusvaheliselt kokkulepitud arengueesmärgid, sealhulgas aastatuhande arengueesmärgid.

4. Lepinguosalised lepivad kokku, et kogu käesoleva lepingu raames toimuva koostöö rakendamisel võetakse arvesse teineteise arengutaset, vajadusi ja suutlikkust.

5. Lepinguosalised kinnitavad, et kaubandusel on arengus oluline roll ning et kaubandussoodustuste programmid aitavad edendada arenguriikide, sealhulgas Vietnami arengut.

6. Lepinguosalised nõustuvad, et käesoleva lepingu raames koostööd tehes järgitakse vastavalt lepinguosaliste territooriumil kohaldatavaid õigusnorme.

Artikkel 2

Koostöö eesmärgid

Lepinguosalised kohustuvad pidama laialdast dialoogi ja jätkama koostöö edendamist kõigis vastastikust huvi pakkuvates valdkondades, et tugevdada oma kahepoolseid suhteid. Jõupingutused on suunatud eelkõige järgmistele valdkondadele:

a) kahepoolse koostöö sisseseadmine kõigil asjakohastel piirkondlikel ja rahvusvahelistel foorumitel ning organisatsioonides;

b) lepinguosaliste vahelise kaubanduse ja investeerimise edendamine nende vastastikust kasu silmas pidades;

c) koostöö sisseseadmine kõikides vastastikust huvi pakkuvates kaubandus- ja investeerimisvaldkondades, et edendada jätkusuutlikke kaubandus- ja investeeringuvoogusid ning kõrvaldada kaubandus- ja investeerimistõkked kooskõlas praeguste ning tulevaste ELi-ASEANi piirkondlike algatustega ning neid täiendades;

d) töötamine arengukoostöö kaudu selle nimel, et juurida välja vaesus, edendada säästvat arengut, võidelda selliste uute või pidevalt esilekerkivate probleemide vastu nagu kliimamuutused ja nakkushaigused, süvendada majandusreformi ning integreeruda maailmamajandusse;

e) koostöö sisseseadmine õiguse ja julgeoleku valdkonnas, sealhulgas õigusriigi põhimõtte ja õigusalase koostöö, andmekaitse, rände ning organiseeritud kuritegevuse, rahapesu ja ebaseaduslike narkootikumidega võitlemise küsimustes;

f) koostöö edendamine muudes vastastikust huvi pakkuvates valdkondades, eelkõige inimõiguste, majanduspoliitika, finantsteenuste, maksunduse, tööstuspoliitika ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, teaduse ja tehnika, energeetika, transpordi, linna- ja regionaalplaneeringute ning -arenduse, turismi, hariduse ja koolituse, kultuuri, kliimamuutuste, keskkonna ja loodusvarade, põllumajanduse, metsanduse, loomakasvatuse, kalanduse ja maaelu arengu, tervishoiu, statistika, töö, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, avaliku halduse reformi, ühingute ja valitsusväliste organisatsioonide, loodusõnnetuste ennetamise ja leevendamise ning soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas;

g) mõlema lepinguosalise osaluse suurendamine ja uue osaluse sisseseadmine allpiirkondlikes ja piirkondlikes koostööprogrammides, milles võib osaleda ka teine lepinguosaline;

h) koostöö sisseseadmine massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamisel, ebaseadusliku väike- ja kergrelvadega kauplemise vastu võitlemisel kõigis selle aspektides ning sõjajäänuste valdkonnas;

i) koostöö sisseseadmine terrorismiga võitlemisel;

j) mõlema lepinguosalise osaluse ja hea maine edendamine teineteise piirkondades eri vahendite, sealhulgas kultuurivahetuse, infotehnoloogia kasutamise ja hariduse kaudu;

k) inimestevahelise mõistmise edendamine erinevate üksuste (eksperdirühmad, akadeemilised ringkonnad, ettevõtjad ja meedia) vahelise koostöö abil seminaride, konverentside, noortealgatuste ja muu tegevuse vormis.

Artikkel 3

Koostöö piirkondlikes ja rahvusvahelistes organisatsioonides

1. Lepinguosalised vahetavad arvamusi ja teevad koostööd selliste piirkondlike ja rahvusvaheliste foorumite ja organisatsioonide raames nagu ÜRO ning ÜRO allasutused ja organisatsioonid, ASEANi ja ELi dialoog, ASEANi piirkondlik foorum, Aasia-Euroopa kohtumine (ASEM) ja Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO).

2. Lepinguosalised nõustuvad ka edendama nendes valdkondades koostööd eksperdirühmade, akadeemiliste ringkondade, valitsusväliste organisatsioonide, ettevõtjate ja meedia vahel seminaride, konverentside ja muu asjakohase tegevuse kaudu, eeldusel et selline koostöö põhineb vastastikusel nõusolekul.

Artikkel 4

Kahepoolne ja piirkondlik koostöö

1. Lepinguosalised nõustuvad võtma igas valdkonnas, kus toimub käesoleva lepingu kohane dialoog ja koostöö, seonduvaid meetmeid kas kahepoolse või piirkondliku koostöö tasandil või mõlemal korraga, tõstes seejuures nõuetekohaselt esile kahepoolse koostöö küsimusi. Asjakohast raamistikku valides püüavad lepinguosalised maksimaalselt suurendada kõikide huvitatud isikute osalust ja neile avaldatavat mõju, kasutades seejuures olemasolevaid ressursse parimal võimalikul viisil, arvestades meetmete poliitilist ja institutsioonilist teostatavust ning kindlustades nende kooskõla liidu ja ASEANi teiste ettevõtmistega. Koostöö võib hõlmata ASEANi integratsiooni ja ühiskonna ülesehitamise toetamist, kui see on asjakohane.

2. Lepinguosalised võivad vajaduse korral otsustada laiendada käesoleva lepinguga hõlmatud või seotud valdkondades koostöömeetmetele antavat rahalist toetust vastavalt oma finantsmenetlustele ja ressurssidele. Sellise koostööga võidakse eelkõige toetada Vietnami sotsiaal-majanduslike reformide elluviimist ning võidakse hõlmata selliseid suutlikkuse suurendamise meetmeid nagu koolituste korraldamise kavad, õpitoad ja seminarid, ekspertide vahetamine, uurimused ja muu lepinguosaliste vahel kooskõlastatud tegevus kooskõlas arenguabi andmise strateegiatega.

II JAOTIS

ARENGUKOOSTÖÖ

Artikkel 5

Üldpõhimõtted

1. Arengukoostöö kesksed eesmärgid on aastatuhande arengueesmärkide saavutamine ning vaesuse likvideerimine, säästev areng ning integreerumine maailmamajandusse. Arengukoostöö eesmärkide puhul võetakse arvesse Vietnami sotsiaal-majanduslikke arengustrateegiaid ja programme. Lepinguosalised tunnistavad, et nende arengukoostöö on Vietnami arenguraskuste käsitlemise võti.

2. Lepinguosalised nõustuvad edendama koostöötegevust kooskõlas oma vastavate menetluste ja vahenditega.

Artikkel 6

Koostöö eesmärgid

Lepinguosaliste arengukoostöö strateegiate eesmärk on muu hulgas:

a) saavutada jätkusuutlik majanduskasv;

b) edendada inim- ja sotsiaalarengut;

c) edendada institutsioonilisi reforme ja arengut;

d) toetada keskkonnasäästlikkust, regenereerimist ja parimaid tavasid ning loodusvarade hoidmist;

e) ennetada ja üritada kõrvaldada kliimamuutuste tagajärgi;

f) toetada sellist poliitikat ja vahendeid, mille eesmärk on järjest paremini integreeruda maailmamajandusse.

Artikkel 7

Koostöövormid

1. Iga käesoleva jaotise alla kuuluva koostöövaldkonna puhul nõustuvad lepinguosalised võtma meetmeid kahepoolse või piirkondliku koostöö tasandil või mõlemal korraga, sealhulgas tegema kolmepoolset koostööd.

2. Lepinguosaliste vahelise koostöö vormid võivad hõlmata järgmist:

a) lepinguosaliste vahel kokkulepitud programmide ja projektide arendamine ning neile tehnilise abi osutamine;

b) suutlikkuse suurendamine lepinguosaliste vaheliste koolituskursuste, õpikodade ja seminaride, ekspertide vahetamise, uurimuste ja ühiste teadusuuringute kaudu;

c) arengu muud liiki finantseerimise kaalumine vastavalt vajadusele;

d) abi tõhusust käsitlevat parimat tava hõlmava teabe vahetamine.

III JAOTIS

RAHU JA JULGEOLEK

Artikkel 8

Massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamine

1. Lepinguosalised on seisukohal, et massihävitusrelvade ja nende kandevahendite levik nii riiklikul kui ka mitteriiklikul tasandil on üks kõige tõsisemaid ohte rahvusvahelisele stabiilsusele ja julgeolekule, rõhutades seejuures lepinguosaliste seadusjärgset õigust uurida, arendada, kasutada, ja võtta üle bioloogilist, keemilist ja tuumatehnoloogiat ning seotud materjale ning kaubelda nendega rahumeelsetel eesmärkidel kooskõlas lepingute ja konventsioonidega, milles nad on osalised. Lepinguosalised lepivad seepärast kokku, et teevad koostööd massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamiseks ning aitavad sellele kaasa, tagades desarmeerimist ja massihävitusrelvade leviku tõkestamist käsitlevate rahvusvaheliste lepingute ja kokkulepete ning lepinguosaliste suhtes kohaldatavate asjakohaste rahvusvaheliste kohustuste täieliku täitmise ja rakendamise riiklikul tasandil. Lepinguosalised lepivad kokku, et kõnealune säte on käesoleva lepingu oluline osa.

2. Peale selle lepivad lepinguosalised kokku, et teevad koostööd ja aitavad kaasa massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamisele järgmiste meetmete kaudu:

a) üritades tagada kõikidele muudele asjakohastele rahvusvahelistele lepingutele ja kokkulepetele allakirjutamise, nende ratifitseerimise või vajaduse korral nendega liitumise ning rakendades täies ulatuses nendest tulenevad kohustused;

b) luues tõhusa riikliku ekspordikontrolli süsteemi massihävitusrelvadega seotud kauba ekspordi ja transiidi kontrollimiseks, sealhulgas massihävitusrelvadega seotud kahesuguse kasutusega tehnoloogiate lõppkasutuse jälgimiseks, ning kehtestades karmid karistused ekspordikontrolli eeskirjade rikkumise eest kooskõlas ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga 1540, mõjutamata seejuures tavapärast ja seaduslikku impordi- ja eksporditegevust ja finantstehingute sooritamist ning võttes nõuetekohaselt arvesse kummagi lepinguosalise suutlikkust. See võib hõlmata abi andmist, sealhulgas suutlikkuse suurendamist.

3. Lepinguosalised lepivad kokku, et peavad korrapärast poliitilist dialoogi eespool nimetatud toimingute toetamiseks ja kooskõlastamiseks.

Artikkel 9

Igakülgne koostöö ebaseadusliku väike- ja kergrelvadega kauplemise tõkestamisel

1. Lepinguosalised tunnistavad, et väike- ja kergrelvade ebaseaduslik tootmine, vedamine ja ringlusselaskmine kujutab endast kõikides aspektides, sealhulgas ülemäärase kuhjumise ja kontrollimatu leviku korral, jätkuvalt tõsist ohtu rahule ja rahvusvahelisele julgeolekule, rõhutades seejuures lepinguosaliste seadusjärgset õigust toota, importida ja säilitada väike- ja kergrelvi enesekaitse ja julgeoleku kaalutlustel. Selles osas tuginevad lepinguosalised ÜRO Peaassamblee resolutsioonide 64/50 ja 64/51 asjakohastele sätetele.

2. Lepinguosalised nõustuvad järgima ja täielikult täitma oma kohustusi, et igakülgselt võidelda ebaseadusliku väike- ja kergrelvadega kauplemise vastu vastavalt kehtivatele rahvusvahelistele lepingutele, millele lepinguosalised on alla kirjutanud, ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidele, ning samuti oma kohustusi muude kõnealuses valdkonnas kohaldatavate asjakohaste rahvusvaheliste dokumentide – näiteks ÜRO tegevusprogramm väike- ja kergrelvade salakaubanduse kõikide aspektide ennetamise, tõkestamise ja likvideerimise kohta – raames.

3. Lepinguosalised võtavad kohustuse algatada dialoog, et vahetada vastavalt vajadusele arvamusi ja teavet ning jõuda ebaseadusliku väike- ja kergrelvadega kauplemisega seotud küsimuste ja probleemide suhtes ühisele seisukohale ning suurendada lepinguosaliste suutlikkust sellist kauplemist ennetada ja tõkestada ning see likvideerida.

Artikkel 10

Koostöö terrorismivastase võitluse valdkonnas

Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et on oluline võidelda terrorismi vastu, võttes täielikult arvesse seadust, sealhulgas ÜRO põhikirja, inimõiguste seadust, pagulasi käsitlevat õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust. Selles raamistikus ning kooskõlas ÜRO ülemaailmse terrorismivastase strateegiaga, mis sisaldub ÜRO Peaassamblee resolutsioonis 60/288, ning ELi ja ASEANi 28. jaanuari 2003. aasta ühisdeklaratsiooniga koostöö kohta terrorismivastases võitluses lepivad lepinguosalised kokku tugevdada koostööd terrorismi ennetamise ja tõkestamise valdkonnas.

Seda teevad lepinguosalised eelkõige järgmiselt:

a) ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 1373 ja teiste asjakohaste ÜRO resolutsioonide täieliku rakendamise raames ning võttes meetmeid terrorismi vastu võitlemist ja selle ennetamist käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonide ja dokumentide ratifitseerimiseks ning täielikuks rakendamiseks;

b) korraldades ühiskomitee kaudu korrapäraseid konsultatsioone terrorismi vastu võitlemist ja selle ennetamist käsitleva koostöö valdkonnas;

c) vahetades teavet terroristlike rühmituste ja nende tugivõrgustike kohta kooskõlas rahvusvahelise ja riikliku õigusega ning toetades terrorismi vastu võitlemise ja selle ennetamise suutlikkuse suurendamist vastavalt lepinguosaliste programmidele ja vahenditele;

d) vahetades seisukohti terrorismi ja terroriaktide õhutamise vastu võitlemise vahendite ja meetodite osas, sealhulgas tehnilises ja koolitusvaldkonnas, ning vahetades kogemusi seoses terrorismi ennetamisega;

e) tehes koostööd rahvusvahelise konsensuse süvendamiseks terrorismivastase võitluse ja normatiivse raamistiku osas ning töötades selle nimel, et leppida võimalikult kiiresti kokku rahvusvahelise terrorismivastase võitluse terviklikus konventsioonis, et täiendada ÜRO kehtivaid terrorismivastaseid õigusakte;

f) edendades ÜRO liikmesriikide vahelist koostööd ÜRO ülemaailmse terrorismivastase strateegia tõhusaks rakendamiseks;

g) vahetades parimat tava inimõiguste kaitse kohta terrorismivastases võitluses.

Artikkel 11

Õigusalane koostöö

1. Lepinguosalised lepivad kokku koostöö tegemises õigusküsimustes ning õigusriigi põhimõtete ja institutsioonide tugevdamises justiits- ja õiguskaitse halduse kõikidel tasanditel.

2. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd kohtu- ja õigussüsteemi tõhustamise alal sellistes valdkondades nagu tsiviilõigus, tsiviilmenetlus, kriminaalõigus ja kriminaalmenetlus ning vahetavad õigussüsteeme ja seadusandlust käsitlevat teavet.

3. Lepinguosalised lepivad kokku ka koostöö tegemises rahvusvahelise kriminaalõiguse valdkonnas. Lepinguosalised on seisukohal, et rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavad kõige raskemad kuriteod ei tohi jääda karistamata ning et tuleb tagada nende eest tõhus süüdistuse esitamine asjakohasel tasandil asjakohaste meetmete võtmise kaudu.

4. Lepinguosalised on seisukohal, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus on edumeelne ja sõltumatu institutsioon, mis tegutseb rahvusvahelise rahu ja õigluse nimel. Lepinguosalised lepivad kokku koostöö tegemises, et tugevdada rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavate kõige raskemate kuritegude ennetamisele ja nende eest karistamisele suunatud õiguslikku raamistikku, ning kaaluvad Rooma statuudi järgimise võimalikkust. Lepinguosalised nõustuvad, et dialoog ja koostöö selles valdkonnas oleks kasulik.

IV JAOTIS

KOOSTÖÖ KAUBANDUS- JA INVESTEERIMISKÜSIMUSTES

Artikkel 12

Üldpõhimõtted

1. Lepinguosalised peavad kahe- ja mitmepoolse kaubavahetuse ja kaubandusega seotud küsimuste üle dialoogi, mille sihiks on kahepoolsete kaubandussidemete tugevdamine ja mitmepoolse kaubandussüsteemi arendamine.

2. Lepinguosalised kohustuvad mõlemapoolset kasu silmas pidades maksimaalselt soodustama kaubavahetuse arengut ja mitmekesistamist. Nad kohustuvad parandama turulepääsu tingimusi ja nende prognoositavust, tehes tööd kaubandustõkete kaotamiseks, seda eeskätt mittetariifsete tõkete ja kaubanduspiirangute õigeaegse kaotamise kaudu, ning võttes meetmeid läbipaistvuse suurendamiseks, kusjuures arvestatakse tööd, mida kõnealuses valdkonnas on teinud rahvusvahelised organisatsioonid, mille liikmed mõlemad lepinguosalised on.

3. Tõdedes, et kaubandusel on arengus asendamatu roll ning et kaubandussoodustuste kavad, sealhulgas üldine soodustuste süsteem ning WTO kindlaksmääratud eri- ja diferentseeritud kohtlemine, on osutunud arenguriikidele kasulikuks, püüavad lepinguosalised tihendada sellise abi tõhusat rakendamist käsitlevaid konsultatsioone.

4. Lepinguosalised võtavad käesoleva jaotise rakendamisel arvesse oma vastavaid arengutasemeid.

5. Lepinguosalised teavitavad teineteist arengust kaubanduspoliitikas ja kaubandusega seotud poliitikvaldkondades, nagu põllumajandus, toiduohutus, tarbijakaitse ja keskkond.

6. Lepinguosalised soodustavad dialoogi pidamist ja koostööd, et arendada kaubandus- ja investeerimissuhteid, sealhulgas kaubandusprobleemide lahendamist, tehnilise abi osutamist ning suutlikkuse suurendamise programme, et käsitleda kaubandusküsimusi, muu hulgas käesolevas jaotises osutatud valdkondades.

7. Oma potentsiaali täielikuks väljaarendamiseks ja majandusliku täiendavuse ärakasutamiseks püüavad lepinguosalised uurida ja otsida rohkem võimalusi ning lahendusi oma kaubandus- ja investeerimissuhete tihendamiseks, pidades sealhulgas läbirääkimisi vabakaubanduse ja teiste vastastikust huvi pakkuvate lepingute üle, kui see on asjakohane.

Artikkel 13

Kaubanduse arendamine

1. Lepinguosalised kohustuvad arendama, mitmekesistama ja suurendama omavahelist kaubandust ning parandama oma toodete konkurentsivõimet kodumaisel, piirkondlikul ja rahvusvahelisel turul. Sellealane lepinguosaliste vaheline koostöö on suunatud eelkõige suutlikkuse suurendamise toetamisele sellistes valdkondades nagu kaubanduse arendamise strateegiad, kaubanduspotentsiaali, sealhulgas üldise soodustuste süsteemi optimeerimine, konkurentsivõime, tehnosiirde edendamine ettevõtjate vahel, poliitika läbipaistvus, eeskirjad ja normid, turuteave, institutsiooniline areng ning piirkondlike võrgustike loomine.

2. Lepinguosalised kasutavad täiel määral ära kaubandusabi ja muid täiendavaid abiprogramme, et tõhustada omavahelist kaubandust ja investeerimist.

Artikkel 14

Sanitaar- ja fütosanitaarküsimused ning loomade heaolu käsitlevad küsimused

1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord oma kehtivaid õigusi ja kohustusi, mis tulenevad WTO sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete lepingust.

2. Lepinguosalised tihendavad WTO sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete lepingu, rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni, rahvusvahelise episootiaameti ja *codex alimentarius*'e töörühma raames lepinguosaliste vahelises kaubanduses koostööd ja teabevahetust sanitaar- ja fütosanitaarküsimustega seotud õigusaktide, rakendamise, sertifitseerimise ning kontrolli- ja järelevalvemenetluste alal.

3. Peale selle lepivad lepinguosalised kokku koostöö tegemises sanitaar- ja fütosanitaarküsimustes ning lepinguosaliste vahelise sellealase koostöö edendamises suutlikkuse suurendamise ja tehnilise abi kaudu, mida kohandatakse vastavalt kummagi lepinguosalise vajadustele ning mis on suunatud sellele, et aidata neil järgida teineteise õiguslikku raamistikku, sealhulgas toiduohutuse, taimekaitse ja loomade heaolu valdkonnas ning rahvusvaheliste standardite kasutamisel.

4. Lepinguosalised lepivad kokku koostöö tegemises loomade heaolu küsimuses, kui see on vajalik, ning see hõlmab tehnilist abi ja suutlikkuse suurendamist loomade heaolu käsitlevate standardite väljatöötamiseks.

5. Lepinguosalised määravad käesolevas artiklis käsitletud küsimustega seotud teabevahetuse jaoks kontaktpunktid.

Artikkel 15

Tehnilised kaubandustõkked

1. Lepinguosalised edendavad rahvusvaheliste standardite kasutamist ning teevad koostööd ja vahetavad teavet standardite, tehniliste normide ja vastavushindamise menetluste kohta, seda eriti WTO tehniliste kaubandustõkete lepingu raames.

2. Lepinguosalised püüavad vahetada teavet tehniliste kaubandustõkete valdkonnas uute õigusaktide koostamise varajasest etapist peale. Selle jaoks soodustavad lepinguosalised mis tahes meetmeid, mis on suunatud nendevaheliste erinevuste ületamiseks vastavushindamise ja standardimise valdkonnas, parandades lepinguosaliste vastavate süsteemide ühilduvust ja võrreldavust kõnealuses valdkonnas. Lepinguosalised nõustuvad vahetama omavaheliste kaubandusvoogude lihtsustamiseks seisukohti ning uurima võimalust kohaldada kolmanda isiku sertifitseerimist.

3. Koostööd tehniliste kaubandustõkete valdkonnas võib muu hulgas teha asjakohaseid kanaleid kasutava dialoogi, ühisprojektide, tehnilise abi ja suutlikkuse suurendamise kavade kaudu. Lepinguosalised määravad vajaduse korral käesolevas artiklis käsitletud küsimustega seotud teabevahetuse jaoks kontaktpunktid.

Artikkel 16

Tollikoostöö ja kaubanduse lihtsustamine

1. Lepinguosalised:

a) jagavad kogemusi ja parimaid tavasid ning uurivad võimalusi impordi, ekspordi ja muude tollimenetluste lihtsustamiseks;

b) tagavad tolli- ning kaubanduse lihtsustamise eeskirjade läbipaistvuse;

c) arendavad tollikoosööd ning tõhusaid vastastikuse haldusabi mehhanisme;

d) püüavad lähendada oma seisukohti ja võtta ühismeetmeid asjakohaste rahvusvaheliste algatuste, sealhulgas kaubanduse lihtsustamise algatuste raames.

2. Lepinguosalised pööravad erilist tähelepanu muu hulgas järgmisele:

a) rahvusvahelise kaubanduse turvalisuse ja ohutuse suurendamine;

b) intellektuaalomandi õigusi käsitlevate tollialaste õigusaktide tõhusam ja tulemuslikum rakendamine;

c) tasakaalustatud lähenemisviisi tagamine kaubanduse lihtsustamise ning pettuste ja eeskirjade eiramise vastu võitlemise vahel.

3. Ilma et see piiraks käesolevas lepingus sätestatud muid koostöövorme, kinnitavad lepinguosalised oma huvi kaaluda tulevikus tollikoostööd ja vastastikust haldusabi käsitlevate protokollide sõlmimist käesolevas lepingus sätestatud institutsioonilises raamistikus.

4. Lepinguosalised püüavad kasutada tehnilise abi vahendeid, et toetada käesoleva lepingu kohase tollikoostöö ja kaubanduse lihtsustamise eeskirjade rakendamist.

Artikkel 17

Investeerimine

Lepinguosalised soodustavad suuremat investeeringute voogu investeeringute jaoks stabiilse ja atraktiivse keskkonna loomise kaudu, mille aluseks on järjekindel dialoog, mille eesmärk on parandada teineteisemõistmist ja koostööd investeerimisküsimustes, uurida investeeringuvoogude soodustamiseks haldusmehhanisme ning edendada lepinguosaliste investorite jaoks kindla, läbipaistva, avatud ja võrdse investeerimiskorra kehtestamist.

Artikkel 18

Konkurentsipoliitika

1. Lepinguosalised säilitavad konkurentsialased õigusaktid, konkurentsieeskirjad ja -ametid. Nad kohaldavad kõnealuseid õigusakte tõhusalt, mittediskrimineerivalt ja läbipaistvalt, et suurendada oma territooriumil õiguskindlust.

2. Selleks võivad lepinguosalised võtta suutlikkuse suurendamise ja muid koostöömeetmeid konkurentsialaste õigusaktide ja konkurentsieeskirjade väljatöötamise ja rakendamise valdkonnas, tingimusel et lepinguosaliste koostöökavades ja -programmides on selliste meetmete jaoks olemas rahalised vahendid.

Artikkel 19

Teenused

Lepinguosalised alustavad korrapärast dialoogi, mille eesmärk on eelkõige vahetada parima tava kindlakstegemiseks teavet teineteise regulatiivse keskkonna kohta, hõlbustada juurdepääsu teineteise turgudele, sealhulgas e-kaubandusele, parandada kapitali ja tehnoloogia kättesaadavust ning edendada teenuskaubandust mõlema piirkonna vahel ja kolmandate riikide turgudel.

Artikkel 20

Intellektuaalomandi õiguste kaitse

1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord, kui suurt tähtsust nad omistavad intellektuaalomandi õiguste kaitsele ning intellektuaalomandi õiguste kaitsega seotud rahvusvaheliste kohustuste täielikule rakendamisele, et tagada selliste õiguste piisav ja tõhus kaitse kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste standarditega/kokkulepetega, nagu intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide leping ning rahvusvaheline uute taimesortide kaitse konventsioon, sealhulgas tõhusad jõustamisvahendid.

2. Lepinguosalised lepivad kokku koostöö laiendamises intellektuaalomandi kaitse ja selle jõustamise valdkonnas, sealhulgas seoses asjakohaste vahenditega teise lepinguosalise geograafiliste tähiste kaitse ja registreerimise lihtsustamiseks oma territooriumil, võttes arvesse sellealaseid rahvusvahelisi eeskirju, tavasid ja arengusuundi ning teineteise vastavat suutlikkust.

3. Koostööd tehakse lepinguosaliste vahel kokkulepitud viisil, sealhulgas vahetatakse teavet ja kogemusi sellistes küsimustes nagu intellektuaalomandi õigustega seotud tavad, nende õiguste edendamine, levitamine, kooskõlastamine, haldamine, ühtlustamine, kaitse, jõustamine ja tulemuslik kohaldamine, nimetatud õiguste rikkumise ennetamine, võitlus võltsimise ja piraatluse vastu, hõlmates selliste õiguste kontrollimise ja kaitsmisega tegelevate organisatsioonide loomist ja tugevdamist.

Artikkel 21

Ettevõtjate suurem osalus

1. Lepinguosalised soodustavad ja lihtsustavad kaubandus- ja tööstuskodade toimimist ning lepinguosaliste erialaliitude koostööd, et edendada kaubandust ja investeerimist mõlemale lepinguosalisele huvipakkuvates valdkondades.

2. Lepinguosalised soodustavad dialoogi oma reguleerivate asutuste ja erasektori ettevõtjate vahel, et arutada uusimaid arengusuundi kaubandus- ja investeerimiskeskkonnas, uurida erasektori arenguvajadusi ning vahetada seisukohti ettevõtjate konkurentsivõime suurendamise poliitiliste raamistike kohta.

Artikkel 22

Konsultatsioonid

Turvalisuse ja prognoositavuse tagamiseks oma kahepoolsetes kaubandussuhetes lepivad lepinguosalised kokku, et konsulteerivad omavahel teise lepinguosalise taotluse korral viivitamata ja võimalikult kiiresti mis tahes erimeelsuste osas, mis võivad tekkida seoses käesolevas jaotises käsitletud kaubandus- või kaubandusega seotud küsimustega.

V JAOTIS

ÕIGUSALANE KOOSTÖÖ

Artikkel 23

Võitlus organiseeritud kuritegevusega

Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd organiseeritud kuritegevuse, majandus- ja finantskuritegevuse ning korruptsiooniga võitlemisel. Sellise koostöö eesmärk on eelkõige rakendada ja edendada asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid ja dokumente, nagu ÜRO rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsioon ja seda täiendavad protokollid ning ÜRO korruptsioonivastane konventsioon, kui need on kohaldatavad.

Artikkel 24

Koostöö võitluses rahapesu ja terrorismi rahastamisega

1. Kooskõlas rahapesuvastase töökonna soovitustega lepivad lepinguosalised kokku vajaduses teha tööd ja koostööd vältimaks ohtu, et nende rahandussüsteeme kuritarvitatakse ja et nende kaudu pestakse mis tahes raske kuritegevuse kaudu saadud tulu.

2. Mõlemad lepinguosalised nõustuvad edendama koolitusalast ja tehnilist abi, mis on mõeldud eeskirjade väljatöötamiseks ja rakendamiseks ning rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemise mehhanismide tõhusaks toimimiseks. Eelkõige võimaldab koostöö asjakohase teabe vahetamist lepinguosaliste pädevate asutuste vahel vastavalt riikide õiguslikele raamistikele, mis tuginevad sellistele rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemist käsitlevatele asjakohastele standarditele, mis on võrdväärsed lepinguosaliste ja selles valdkonnas tegevate rahvusvaheliste organite, näiteks rahapesuvastase töökonna kehtestatud standarditega.

Artikkel 25

Koostöö võitluses ebaseaduslike narkootikumidega

1. Lepinguosalised teevad koostööd, et tagada pädevate asutuste, sealhulgas õiguskaitse-, tolli-, tervishoiu-, justiits- ja siseküsimuste sektori ning muude asjakohaste sektorite asutuste tulemusliku tegevuse ja kooskõlastamise kaudu laiahaardeline ja tasakaalustatud lähenemine, et vähendada ebaseaduslike narkootikumide pakkumist (sealhulgas unimaguna ebaseaduslikku kasvatamist ning sünteetiliste narkootikumide tootmist), nendega kaubitsemist, nõudlust nende järele ning nende mõju narkomaanidele ja ühiskonnale laiemalt, ning saavutada nende lähteainete leviku tulemuslikum kontroll.

2. Lepinguosalised lepivad kokku kõnealuste eesmärkide saavutamiseks tehtava koostöö vahendites. Meetmed tuginevad ühiselt kokkulepitud põhimõtetele, mis lähtuvad asjakohastest rahvusvahelistest konventsioonidest, millega lepinguosalised on ühinenud, poliitilisest avaldusest ja 1998. aasta juunis ÜRO Peaassamblee narkootikumidele pühendatud 20. eriistungjärgul vastuvõetud eriavaldusest, milles on käsitletud juhiseid narkootikumide järele nõudluse vähendamiseks ja meetmeid rahvusvahelise koostöö tõhustamiseks maailma narkoprobleemiga võitlemiseks, ning 2009. aasta märtsis ÜRO narkootikumide komisjoni 52. istungjärgul vastuvõetud poliitilisest avaldusest ja tegevuskavast.

3. Lepinguosaliste vaheline koostöö hõlmab tehnilist ja haldusabi eelkõige järgmistes valdkondades: riiklike õigusaktide ja riikliku poliitika väljatöötamine, riiklike institutsioonide ning teabe- ja seirekeskuste loomine, personali koolitus, narkootikumidega seotud uuringud, jõupingutused narkootikumide nõudluse ning nende põhjustatud kahju vähendamiseks, õigusalane ja politseikoostöö ning lähteainete tõhus piiramine, sest see on seotud narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku tootmisega. Lepinguosalised võivad kokku leppida ka teisi valdkondi hõlmavas koostöös.

Artikkel 26

Isikuandmete kaitse

1. Lepinguosalised nõustuvad tegema koostööd, et parandada isikuandmete kaitse taset ja viia võimaluse korral vastavusse kõige kõrgemate rahvusvaheliste standarditega, nt rahvusvahelistes dokumentides sätestatud standarditega, ning sellises ulatuses, mil määral neid kohaldatakse lepinguosaliste suhtes.

2. Isikuandmete kaitse alane koostöö võib muu hulgas hõlmata tehnilist abi teabe ja eriteadmiste vahetamise näol.

VI JAOTIS

SOTSIAAL-MAJANDUSLIK ARENG NING MUUD KOOSTÖÖVALDKONNAD

Artikkel 27

Koostöö rände valdkonnas

1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord oma territooriumite vaheliste rändevoogude ühise juhtimise tähtsust. Koostöö tugevdamiseks seavad lepinguosalised sisse laiahaardelise dialoogi kõigil rändega seotud teemadel. Rändeküsimused lisatakse migrantide päritolu-, transiit- ja sihtriikide riiklikesse majandus- ja sotsiaalarengu strateegiatesse.

2. Lepinguosaliste koostöö tugineb vastastikuse konsulteerimise käigus koostatavale konkreetsete vajaduste hinnangule ning koostöö toimub liidu ja riikide asjakohaste kehtivate õigusaktide kohaselt. Koostöös keskendutakse muu hulgas järgmisele:

a) rände algpõhjuste käsitlemine;

b) laiahaardelise dialoogi pidamine seadusliku rände küsimuses, et luua vastastikuse kokkuleppe alusel mehhanismid seaduslike rändevõimaluste edendamiseks;

c) kogemuste ja tavade vahetamine seoses 28. juulil 1951. aastal allakirjutatud pagulasseisundi konventsiooni ning sellele lisatud 31. jaanuaril 1967. aastal allakirjutatud protokolli sätete, eelkõige mittetagasisaatmise ja vabatahtliku repatrieerimise põhimõtete järgimise ja rakendamisega;

d) vastuvõtmiseeskirjad, samuti vastuvõetud isikute õigused ja staatus, õiglane kohtlemine ja riigis seaduslikult elavate mittekodanike integratsioon, haridus ja koolitus, rassismi ja ksenofoobia vastased meetmed;

e) ebaseadusliku sisserändamise, migrantide ebaseadusliku üle piiri toimetamise ning inimkaubanduse vastu võitlemise tõhusa ja ennetava poliitika kehtestamine, sealhulgas viisid inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajate ja inimkaubitsejate võrgustike vastu võitlemiseks, et kaitsta sellise kaubanduse ohvreid;

f) riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasisaatmine inimlikul ja inimväärikal moel, sealhulgas vabatahtliku tagasipöördumise edendamine ning selliste isikute tagasivõtmine kooskõlas lõikega 3;

g) vastastikust huvi pakkuvad küsimused, mis käsitlevad viisasid ja reisidokumentide turvalisust;

h) vastastikust huvi pakkuvad küsimused piirikontrolli valdkonnas;

i) tehniliste ja inimressursside suurendamine.

3. Ebaseadusliku sisserände vältimiseks ja kontrollimiseks tehtava koostöö raames ning ilma et see piiraks vajadust kaitsta inimkaubanduse ohvreid, lepivad lepinguosalised täiendavalt kokku järgmises:

a) kui Vietnami pädevad asutused on kooskõlas riiklike õigusaktidega või asjakohaste kehtivate kokkulepetega teinud kindlaks tagasivõetava isiku Vietnami kodakondsuse, võtab Vietnam liikmesriigi pädevate asutuste taotlusel ja asjatute viivitusteta tagasi kodanikud, kes viibivad ebaseaduslikult asjaomase liikmesriigi territooriumil;

b) kui asjaomase liikmesriigi pädevad asutused on kooskõlas riiklike õigusaktidega või asjakohaste kehtivate kokkulepetega teinud kindlaks tagasivõetava isiku kodakondsuse, võtab iga liikmesriik Vietnami pädevate asutuste taotlusel ja asjatute viivitusteta tagasi oma kodanikud, kes viibivad ebaseaduslikult Vietnami territooriumil.

Lepinguosalised võimaldavad sel eesmärgil oma kodanikele nõuetekohased isikutunnistused. Kui tagasivõetaval isikul puuduvad dokumendid või muud tõendid tema kodakondsuse kohta, korraldavad asjaomase liikmesriigi või Vietnami pädevad asutused Vietnami või asjaomase liikmesriigi taotlusel isiku küsitlemise, et teha kindlaks tema kodakondsus.

4. Vastavalt oma asjakohastele õigusaktidele ja menetlustele tõhustavad lepinguosalised koostööd tagasivõtmise küsimustes, et pidada ühe lepinguosalise taotlusel ja vastastikuse kokkuleppe alusel läbirääkimisi, et sõlmida ELi ja Vietnami vahel leping oma kodanike tagasivõtmise kohta.

Artikkel 28

Haridus ja koolitus

1. Lepinguosalised lepivad kokku hariduse ja kultuuri vallas toimuva ja vajalikul määral nende erinevustega arvestava koostöö edendamises, et parandada teineteisemõistmist, ning lepivad kokku teadlikkuse suurendamises haridusvõimalustest ELis ja Vietnamis.

2. Peale selle panevad lepinguosalised rõhku meetmetele, mille eesmärk on luua sidemeid kõrgkoolide ja eriasutuste vahel ning julgustada teabe, oskusteabe, õpilaste, ekspertide ja tehniliste ressursside vahetamist, kasutades ära Kagu-Aasias toimuvate liidu programmide vahendeid hariduse ja koolituse valdkonnas ning mõlema lepinguosalise kogutud kogemusi asjaomases valdkonnas.

3. Samuti nõustuvad mõlemad lepinguosalised edendama kõrghariduse asjakohaste programmide, nagu Erasmus Munduse programmi ja suulise tõlke koolitusprogrammide rakendamist ning julgustama ELi ja Vietnami haridusasutusi tegema koostööd ühiste kraadiõppe- või teadusprogrammide raames, et edendada akadeemilist koostööd ja liikuvust.

4. Peale selle lepivad lepinguosalised kokku dialoogi alustamises vastastikust huvi pakkuvates küsimustes, mis on seotud kõrghariduse ning tehnilise ja kutseharidussüsteemi moderniseerimisega, mis võib eelkõige hõlmata tehnilise abi meetmeid, mis on muu hulgas suunatud kvalifikatsiooniraamistiku ja kvaliteeditagamise parandamisele.

Artikkel 29

Tervishoid

1. Lepinguosalised lepivad kokku tervishoiusektori koostöös, et parandada tervishoiunõudeid ja sotsiaalhoolekannet, tugevdades eelkõige tervishoiusüsteemi, sealhulgas tervishoidu ja tervisekindlustust.

2. Koostööd tehakse peamiselt järgmistes vormides:

a) tervishoiusektori tugevdamisele suunatud programmid, sealhulgas tervishoiusüsteemide, tervishoiuteenuste, tervishoiunõuete ning sotsiaalhoolekande parandamine;

b) epidemioloogiat hõlmavad ühismeetmed, sealhulgas koostöö epideemiate, näiteks linnugripi ja gripipandeemiate ning muude peamiste nakkushaiguste varaseks ennetamiseks ja kontrollimiseks;

c) rahvusvahelised tervishoidu käsitlevad kokkulepped, eelkõige tubakatoodete tarbimise piiramist käsitlev raamkonventsioon ja rahvusvahelised tervishoiueeskirjad;

d) toiduohutusstandardid, sealhulgas artiklis 14 käsitletud toidu importimise automaatne kontrollivõrgustik;

e) vastastikuse kokkuleppe alusel teabe ja kogemuste vahetamine seoses ravimeid ja meditsiiniseadmeid käsitleva poliitika ja eeskirjadega;

f) mittenakkavate haiguste ennetamine ja kontroll teabe ja heade tavade vahetamise kaudu, tervislike eluviiside edendamine, peamiste tervist määravate tegurite käsitlemine ning kõnealuste haiguste seire ja ohjamine.

3. Lepinguosalised tunnistavad tervishoiusektori edasise moderniseerimise tähtsust ning lepivad kokku suutlikkuse suurendamises ning tehnilise abi osutamises tervishoiusektoris.

Artikkel 30

Keskkond ja loodusvarad

1. Lepinguosalised lepivad kokku loodusvarade ja bioloogilise mitmekesisuse kui praeguste ja tulevaste põlvkondade arengu aluse säilitamises ja säästvas haldamises.

2. Lepinguosalised lepivad kokku, et koostööga selles valdkonnas edendatakse keskkonna hoidmist ja parandamist, et tagada säästev areng. Lepinguosalised võtavad käesoleva lepingu kohase tegevuse puhul arvesse säästva arengu ülemaailmse tippkohtumise tulemusi.

3. Lepinguosalised nõustuvad tegema koostööd, et suurendada tuge teineteise keskkonnapoliitikale ning integreerida keskkonnakaalutlused kõikidesse koostöövaldkondadesse.

4. Lepinguosalised jätkavad ja süvendavad koostööd eelkõige järgmistes valdkondades:

a) lepinguosaliste aktiivse osalemise edendamine selliste mitmepoolsete keskkonnakokkulepete rakendamises, millele nad on alla kirjutanud, sealhulgas Baseli konventsioon, Stockholmi konventsioon ja Rotterdami konventsioon;

b) keskkonnaalase teadlikkuse suurendamine ja kohaliku tasandi, sealhulgas põliskultuuride/põlisrahvaste ja kohalike kogukondade osalemise suurendamine keskkonnakaitse- ja säästva arengu alastes jõupingutustes;

c) keskkonnaalaste tehnoloogiate, toodete ja teenuste edendamine ning rakendamine, sealhulgas regulatiivsete ja turupõhiste vahendite kasutamise kaudu;

d) jäätmete, sealhulgas ohtlike jäätmete ja osooni kahandavate ainete ebaseadusliku piiriülese liikumise ennetamine;

e) välisõhu kvaliteedi, keskkonnaohutu jäätmekäitluse, kemikaaliohutuse ja veeressursside säästva integreeritud haldamise parandamine ning säästva tarbimise ja tootmise edendamine;

f) metsade säästev areng ja kaitse, sealhulgas säästva metsamajanduse edendamine, metsa sertifitseerimine, meetmete võtmine ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kauplemise vastu võitlemiseks ning metsanduse arendamise lülitamine kohaliku kogukonna arengusse;

g) rahvusparkide tõhus haldamine ning bioloogiliselt mitmekesiste alade ja haavatavate ökosüsteemide alade tunnistamine ning kaitse, võttes nõuetekohaselt arvesse neil aladel või nende läheduses elavaid kohalikke ja põliselanike kogukondi;

h) ranniku- ja merekeskkonna kaitsmine ja hoidmine ning mereressursside tõhusa haldus edendamine, et saavutada säästev merekeskkonna areng;

i) mulla kaitsmine ja mulla funktsioonide säilitamine ning säästev maahaldus;

j) maahalduse suutlikkuse, läbipaistva maamajanduse ja kinnisvaraturu mõistliku haldamise parandamine, tuginedes säästva maahalduse ja sidusrühmade võrdsete võimaluste põhimõtetele, et tagada säästva arengu jaoks nii keskkonna tõhus kasutamine kui ka kaitse.

5. Neil eesmärkidel üritavad lepinguosalised tugevdada koostööd kahepoolsete ja mitmepoolsete raamistike, sealhulgas tehnilise abi programmide kaudu, et edendada keskkonnasõbralike tehnoloogiate arengut, siiret ja kasutamist, samuti vastastikuse kasu põhimõttel põhinevate algatuste ja partnerluste kaudu, et saavutada varakult aastatuhande arengueesmärgid.

Artikkel 31

Koostöö kliimamuutuste valdkonnas

1. Lepinguosalised lepivad kokku teha koostööd, et kiirendada võitlust kliimamuutuste ja sellest tuleneva keskkonna halvenemise ja vaesuse vastu, edendada poliitikat, millega aidatakse leevendada kliimamuutusi ja kohaneda kliimamuutuse negatiivsete mõjudega, eelkõige merepinna tõusuga, ning võtta majanduses suund säästva vähese CO_2-heitega arengu poole.

2. Koostöö eesmärgid on järgmised:

a) võidelda kliimamuutuste vastu üldise eesmärgiga minna üle vähese CO_2-heitega majandusele, mis on ohutu ja jätkusuutlik, kasutades konkreetseid leevendamismeetmeid kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooniga;

b) parandada oma majanduste energiatulemuslikkust, edendades energiatõhusust, energia säästmist ning ohutu ja jätkusuutliku taastuvenergia kasutamist, ning minna üle kliimasõbralikule tootmisele, mis aitab luua aluse rohelise energia suuremale kasutamisele;

c) edendada oma majandustes säästva tarbimise ja tootmise mudeleid, aidates kaasa ökosüsteemidele (sealhulgas mullale ja kliimale) avalduva surve vähendamisele;

d) kohaneda kliimamuutuste paratamatu ja negatiivse mõjuga, sealhulgas integreerida kohanemismeetmed lepinguosaliste kasvu- ja arengustrateegiatesse ning kõikide valdkondade ja tasandite kavandamistegevusse.

3. Lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks teevad lepinguosalised järgmist:

a) tihendavad poliitilist dialoogi ja koostööd tehnilisel tasandil;

b) edendavad koostööd teadus- ja arendustegevuse ning vähesaastavate tehnoloogiate vallas;

c) süvendavad koostööd riigi tasandil asjakohaste leevendamismeetmete, vähese CO_2-heitega majanduskasvu kavade, kliimamuutustega kohanemise riiklike programmide ja katastroofiohu vähendamise vallas;

d) toetavad suutlikkuse suurendamist ning tugevdavad kliimamuutustest tulenevate probleemidega tegelevaid institutsioone;

e) edendavad teadlikkuse suurendamist, eelkõige enim ohustatud elanike ning enim ohustatud piirkondades elavate inimeste seas, ning lihtsustavad kohalike kogukondade osalemist kliimamuutustele reageerimises.

Artikkel 32

Põllumajandus, metsandus, loomakasvatus, kalandus ja maaelu areng

1. Lepinguosalised lepivad kokku tõhustada muu hulgas tihedama dialoogi ja kogemuste vahetamise kaudu koostööd põllumajanduse, metsanduse, loomakasvatuse, kalanduse ja maaelu arengu valdkonnas, eelkõige järgmistes aspektides:

a) põllumajanduspoliitika ja põllumajanduse üldised väljavaated rahvusvahelisel tasandil;

b) taimede ja loomade ning nendega seotud toodetega kauplemise hõlbustamine lepinguosaliste vahel, samuti turu arendamine ja edendamine;

c) maapiirkondade arengupoliitika;

d) taimede, loomade ja vesiviljelustoodete kvaliteedipoliitika ja eelkõige kaitstud geograafilised tähised ja mahepõllumajanduslik tootmine, kvaliteetsete toodete, eelkõige mahepõllumajanduslike ja geograafiliste tähistega toodete turustamine (märgistamine, sertifitseerimine ja kontroll);

e) loomade heaolu;

f) säästva ja keskkonnasõbraliku põllumajanduse arendamine ning biotehnoloogia siire;

g) säästva ja vastutustundliku pikaajalise merendus- ja kalanduspoliitika toetamine, sealhulgas ranniku- ja mereressursside säilitamine ja haldamine;

h) jõupingutuste edendamine, et ennetada ebaseaduslikku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüüki ning ebaseaduslikku metsaraiet ja metsasaadustega kauplemist ning et võidelda nende vastu metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse ning vabatahtliku partnerluslepingu abil;

i) pärandi uurimine, loomaliikide ja taimesortide valik, sealhulgas kõrgekvaliteedilise karja aretus, ning maismaa- ja veeloomade toidu ja toitumise uurimine;

j) põllumajanduslikule toomisele avalduvate kliimamuutuste negatiivse mõju leevendamine ning vaesuse vähendamine äärepoolsetes ja maapiirkondades;

k) säästva metsamajanduse toetamine ja edendamine, sealhulgas kliimamuutustega kohanemine ja negatiivse mõju leevendamine.

2. Lepinguosalised nõustuvad uurima võimalusi osutada taime- ja loomakasvatusvaldkonnas tehnilist abi, mis hõlmab muu hulgas loomade ja taimede tootlikkuse ning tootekvaliteedi parandamist, ning peale selle lepivad kokku, et kaaluvad asjaomase valdkonna haldussuutlikkuse suurendamisele suunatud programmide kujundamist.

Artikkel 33

Soolise võrdõiguslikkusega seotud koostöö

1. Lepinguosalised teevad koostööd, et edendada sooküsimusi käsitlevaid tegevuskavasid ja programme, suurendada institutsioonilist ja haldussuutlikkust ning toetada soolist võrdõiguslikkust, sealhulgas naiste õigusi ja naiste mõjuvõimu suurendamist käsitlevate riiklike strateegiate rakendamist, et tagada meeste ja naiste võrdne osalemine kõikides majandus-, kultuuri-, poliitilise ja ühiskondliku elu valdkondades. Eelkõige keskendutakse koostöös sellele, et parandada naiste juurdepääsu põhiõiguste täielikuks kasutamiseks vajalikele vahenditele.

2. Lepinguosalised edendavad asjakohase raamistiku loomist, et

a) tagada sooküsimuste nõuetekohane inkorporeerimine kõikidesse arengustrateegiatesse, poliitikatesse ja programmidesse;

b) vahetada kogemusi ja mudeleid seoses soolise võrdõiguslikkuse edendamisega ning edendada naistele soodsate meetmete vastuvõtmist.

Artikkel 34

Koostöö sõjajäänuste valdkonnas

Lepinguosalised tunnistavad miinide, pommide ja muude lõhkemata lõhkeseadmete koristamise ja lepinguosaliste sõlmitud rahvusvaheliste lepingute järgimise tähtsust, võttes arvesse muid asjakohaseid rahvusvahelisi dokumente. Seega lepivad lepinguosalised kokku teha koostööd järgmisel viisil:

a) kogemuste jagamine, dialoog, haldussuutlikkuse tõhustamine ning ekspertide, teadlaste ja spetsialistide koolitamine, sealhulgas abi andmine suutlikkuse suurendamiseks vastavalt eespool märgitud küsimuste käsitlemise riiklikele menetlustele;

b) pommide ja miinide põhjustatud õnnetuste ennetamist käsitlev teavitus- ja haridustegevus, pommide ja miinide ohvrite rehabiliteerimine ja ühiskonda taasintegreerimine.

Artikkel 35

Koostöö inimõiguste valdkonnas

1. Lepinguosalised nõustuvad tegema koostööd inimõiguste edendamise ja kaitse valdkonnas, sealhulgas nende suhtes kohaldatavate rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate dokumentide rakendamisel.

Sel eesmärgil antakse tehnilist abi.

2. Selline koostöö võib muu hulgas hõlmata järgmist:

a) inimõiguste edendamine ja sellealane haridus;

b) inimõigustega seotud institutsioonide tugevdamine;

c) inimõigusi käsitleva dialoogi süvendamine;

d) koostöö süvendamine inimõigustega tegelevate ÜRO institutsioonidega.

Artikkel 36

Koostöö avaliku halduse reformi valdkonnas

Lepinguosalised lepivad pärast vastastikuse konsulteerimise teel korraldatud vajaduste hindamist kokku teha koostööd oma avaliku halduse ümberstruktureerimiseks ja tõhustamiseks, muu hulgas:

a) parandades korraldustõhusust, sealhulgas detsentraliseerimist;

b) tõstes institutsioonide tulemuslikkust teenuste osutamisel;

c) parandades riigiraha haldust ja aruandlust kooskõlas lepinguosaliste vastavate õigusaktide ja eeskirjadega;

d) parandades õiguslikku ja institutsioonilist raamistikku;

e) suurendades poliitika kavandamise ja rakendamise võimekust (avalike teenuste osutamine, eelarve koostamine ja täitmine, võitlus korruptsiooniga);

f) suurendades õiguskaitsemehhanismide ja -asutuste suutlikkust;

g) reformides avalikke teenuseid, asutusi ja haldusmenetlusi;

h) suurendades avaliku halduse moderniseerimise suutlikkust.

Artikkel 37

Ühingud ja valitsusvälised organisatsioonid

1. Lepinguosalised tunnistavad ühingute ja valitsusväliste organisatsioonide, sealhulgas sotsiaalpartnerite rolli ja võimalikku panust käesoleva lepingu kohases koostööprotsessis.

2. Kooskõlas demokraatlike põhimõtete ja kummagi lepinguosalise õigus- ja haldus-normidega võivad organiseeritud ühingud ja valitsusvälised organisatsioonid:

a) osaleda poliitikakujundamise protsessis;

b) saada teavet arengu- ja koostööstrateegiaid ning valdkondlikke tegevuskavasid käsitlevate arutelude kohta ja nendes osaleda, eelkõige neid mõjutavates valdkondades ning kõikidel arenguetappidel;

c) saada finantsvahendeid niivõrd, kuivõrd seda lubavad kummagi lepinguosalise sise-eeskirjad, ning toetust suutlikkuse suurendamiseks olulistes valdkondades;

d) osaleda neid mõjutavates valdkondades koostööprogrammide rakendamises.

Artikkel 38

Kultuur

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et edendavad mitmekülgset kultuurialast koostööd, milles võetakse nõuetekohaselt arvesse nende mitmekesisust, et suurendada vastastikust mõistmist ja teadmisi teineteise kultuuridest.

2. Lepinguosalised püüavad võtta asjakohaseid meetmeid kultuurivahetuste edendamiseks ja korraldavad ühisalgatusi mitmesugustes kultuurivaldkondades, sealhulgas teevad koostööd kultuuripärandi säilitamise valdkonnas seoses kultuurilise mitmekesisusega. Sellega seoses nõustuvad lepinguosalised jätkama koostööd Aasia-Euroopa kohtumise (ASEM) raames, aidates kaasa Aasia ja Euroopa sihtasutuse tegevusele. Selleks toetavad ja edendavad lepinguosalised pikaajalist partnerlust ja koostöötegevust kultuuriasutuste vahel.

3. Lepinguosalised lepivad kokku, et konsulteerivad üksteisega ja teevad koostööd asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel, näiteks UNESCOs, et saavutada ühised eesmärgid ning edendada kultuurilist mitmekesisust ja kultuuripärandi kaitset. Sellega seoses lepivad nad kokku, et edendavad 20. oktoobril 2005. aastal vastu võetud UNESCO kultuurilise väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni ratifitseerimist ja süvendavad koostööd selle rakendamisel, pöörates tähelepanu poliitilisele dialoogile, kultuuri integreerimisele säästvasse arengusse ja vaesuse vähendamisele, et toetada kultuuritööstuste arendamise kaudu dünaamilise kultuurisektori väljakujunemist. Lepinguosalised jätkavad jõupingutusi teiste riikide julgustamiseks nimetatud konventsiooni ratifitseerima.

Artikkel 39

Teadus- ja tehnoloogiaalane koostöö

1. Lepinguosalised lepivad kokku teadus- ja tehnoloogiaalase koostöö süvendamises vastastikust huvi pakkuvates valdkondades, sealhulgas tööstuse, energeetika, transpordi, keskkonna, eelkõige kliimamuutuste ja loodusvarade haldamise (nt kalandus, metsandus ja maaelu areng), põllumajanduse ja toiduohutuse, biotehnoloogia ning inimeste tervise ja loomatervise valdkonnas, võttes arvesse teineteise poliitikat ja koostööprogramme.

2. Koostöö eesmärgid on muu hulgas järgmised:

a) soodustada teadusliku ja tehnoloogilise teabe ning oskusteabe vahetamist, sealhulgas seoses poliitika ja programmide rakendamisega;

b) toetada teadusringkondade, uurimiskeskuste, ülikoolide ja tööstusharude vahelisi püsivaid suhteid ja teaduspartnerlusi;

c) edendada inimressursside koolitamist teaduse ja tehnoloogia alal;

d) tugevdada teaduslike ja tehnoloogiliste uuringute rakendamist säästva arengu edendamiseks ja elukvaliteedi parandamiseks.

3. Koostöö toimub järgmises vormis:

a) ühised teadus- ja arenguprojektid ja -programmid;

b) teabe, teadmiste ja kogemuste vahetamine teadusseminaride ja õpikodade, kohtumiste, sümpoosionite ja konverentside ühise korraldamise kaudu;

c) teadurite ja nooremteadurite koolitus ja vahetus rahvusvaheliste liikuvussüsteemide ja vahetusprogrammide kaudu, et saavutada teadus- ja õppetulemuste ning parima tava võimalikult suur levik;

d) muud lepinguosaliste vahel kokkulepitud vormid.

4. Koostöö raames soodustavad lepinguosalised kõrgkoolide, uurimiskeskuste ja tootmissektorite, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemist. Koostöö peaks põhinema vastastikkuse, õiglase kohtlemise ja vastastikuse kasu põhimõtetel ning tagama intellektuaalomandi nõuetekohase kaitse.

5. Koostöö eriprioriteedid määratakse kindlaks muu hulgas järgmistes valdkondades:

a) kindlaksmääratud teadusasutustele juurdepääsu edendamine ja hõlbustamine, et vahetada ja koolitada teadureid;

b) teadus- ja arendustegevuse integreerimine investeeringutesse ja ametlike arenguabi programmide/projektide toetamine.

6. Lepinguosalised püüavad vastavalt oma võimalustele eraldada rahalisi vahendeid käesoleva lepingu kohase teadus- ja tehnoloogialase koostöötegevuse rakendamise toetamiseks.

7. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad jõupingutusi, suurendamaks üldsuse teadlikkust nende teadus- ja tehnoloogiaalaste koostööprogrammidega pakutavatest võimalustest.

Artikkel 40

Koostöö info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas

1. Tunnistades, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogial (IKT) on tänapäeval keskne tähtsus ning et see on majandusliku ning sotsiaalse arengu jaoks elulise tähtsusega, lepivad lepinguosalised kokku arvamuste vahetamises oma kõnealuse valdkonna poliitika kohta, et edendada majanduslikku ja sotsiaalset arengut.

2. Kõnealuse valdkonna koostöös keskendutakse muu hulgas järgmisele:

a) IKT arengu eri aspekte käsitleva dialoogi soodustamine;

b) IKT-alase suutlikkuse suurendamine, sealhulgas inimressursside arendamine;

c) lepinguosaliste ja Kagu-Aasia võrgustike ja teenuste ühildumine ja koostalitlusvõime;

d) uute info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate standardimine ja levitamine;

e) teadus- ja arendustegevusalase koostöö edendamine lepinguosaliste vahel IKT valdkonnas;

f) IKT turvalisusega seotud küsimused/aspektid ning küberkuritegevuse vastu võitlemine;

g) teleside, sealhulgas raadioseadmete vastavushindamine;

h) koostöö ning kogemuste ja parima tava vahetamine seoses infotehnoloogia kasutuselevõtmisega terves ühiskonnas ja avalikus halduses;

i) asjakohaste institutsioonide ja asutuste vahelise koostöö soodustamine audio-visuaal- ja meediasektoris;

j) lepinguosaliste info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonna ettevõtjate vahelise tihedama koostöö toetamine, sealhulgas tehnosiire.

Artikkel 41

Transport

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et tugevdavad koostööd transpordipoliitika asjakohastes valdkondades, et täiustada ja laiendada investeerimisvõimalusi, parandada kaupade ja reisijate liikumist, edendada mere- ja lennuohutust (eelkõige päästeteenuseid), võidelda piraatluse vastu, suurendada regulatiivset ühilduvust, vähendada transpordi keskkonnamõju ning suurendada oma transpordisüsteemide tõhusust.

2. Kõnealuses valdkonnas on lepinguosaliste koostöö eesmärk toetada järgmist:

a) teabevahetust transpordipoliitika ja -tavade kohta, eelkõige seoses linna-, maapiirkondade, mere- ja lennutranspordiga, linnatranspordi kavandamisega, transpordilogistika, ühistranspordi arenguga ning mitmeliigiliste transpordivõrgustike ühildatavuse ja koostalitlusvõimega;

b) teabevahetust Euroopa globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi (Galileo) kohta, kasutades asjakohaseid kahepoolseid vahendeid ning keskendudes vastastikust huvi pakkuvatele regulatiivsetele, tööstuslikele ja turuarengualastele küsimustele;

c) ühistegevust lennutransporditeenuste valdkonnas, muu hulgas kehtivate lepingute rakendamist, suhete edasiarendamisvõimaluste uurimist ning samuti tehnilist ja regulatiivset koostööd sellistes valdkondades nagu lennuohutus, lennuturvalisus ja lennuliikluse juhtimine, et toetada regulatiivset ühilduvust ja äritegevust takistavate tegurite kõrvaldamist. Sellest lähtuvalt uurivad lepinguosalised süvendatud koostöö võimalikku ulatust tsiviillennunduse valdkonnas;

d) dialoogi meretransporditeenuste valdkonnas, et saavutada piiranguteta juurdepääs rahvusvahelisele mereveoturule ja ärilistel alustel toimivale kaubandusele, kehtivate lasti reserveerimise kavade järkjärgulist kaotamist, loobumist lastijaotusklauslitest, võrdse kohtlemise ja enamsoodustusrežiimi kehtestamist mereveoteenuste ja lisateenuste raames seoses lisateenustele juurdepääsu ja sadamateenuste võimaldamisega teise lepinguosalise kodanike või äriühingute opereeritavatele laevadele ja uksest ukseni veoteenustega seotud küsimuste arutamist;

e) turvalisuse, ohutuse ja saastamise vältimise normide rakendamist, eriti seoses mere- ja lennutranspordiga, kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonidega, sealhulgas koostööd asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel eesmärgiga tagada rahvusvaheliste eeskirjade parem täitmine. Selleks toetavad lepinguosalised tehnilist koostööd ja abi transpordiohutusega seotud küsimustes, muu hulgas päästeteenuste ning õnnetusjuhtumite uurimise valdkonnas.

Artikkel 42

Energeetika

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et süvendavad koostööd energeetika valdkonnas järgmistel eesmärkidel:

a) et mitmekesistada energiatarneid, suurendada energiajulgeolekut ning töötada välja uued, innovaatilised ja taastuvad energiavormid, sealhulgas säästvad biokütused ja biomass vastavalt riigi konkreetsetele tingimustele, tuule- ja päikeseenergia ning hüdroelektrijaamad, ning toetada asjakohaste poliitiliste raamistike väljatöötamist, et luua soodne investeerimiskeskkond ja võrdsed tingimused taastuvenergia kasutamiseks ning selle integreerimiseks asjakohastesse poliitikavaldkondadesse;

b) saavutada koostöös tootjate ja tarbijatega energia mõistlik kasutamine, toetades energiatõhusust energia tootmises, edastamises, jaotamises ja lõppkasutuses;

c) toetada tehnosiiret, mille eesmärk on energia säästev tootmine ja kasutamine;

d) toetada suutlikkuse suurendamist ning investeerimise hõlbustamist kõnealuses valdkonnas, tuginedes läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kaubanduseeskirjadele;

e) käsitleda energiateenustele taskukohase juurdepääsu ja säästva arengu vahelisi seoseid.

2. Selleks nõustuvad lepinguosalised arendama kontakte ja tegema ühisuuringuid ning tõhustama tehnilist abi ja projektide arendamise suutlikkust asjakohastel piirkondlikel foorumitel, millel käsitletakse mõlemale lepinguosalisele kasulikke keskkonnasäästlikke tootmisprotsesse ja keskkonnakaitset. Mõlemad osalised uurivad täiendavaid võimalusi koostöö tõhustamiseks tuumaohutuse ja -turvalisuse valdkonnas oma kehtiva õigusraamistiku ja poliitika raames.

Artikkel 43

Turism

1. Juhindudes Maailma Turismiorganisatsiooni ülemaailmsest eetikakoodeksist ja säästva arengu põhimõtetest, mis põhinevad Agenda 21 kohalikul protsessil, püüavad lepinguosalised parandada teabevahetust ja kehtestada parima tava, et tagada turismi tasakaalustatud ja säästev areng.

2. Lepinguosalised lepivad kokku arendada koostööd muu hulgas järgmistes valdkondades:

a) loodus- ja kultuuripärandi potentsiaali kaitsmine ja suurendamine;

b) turismi negatiivsete mõjude vähendamine;

c) turismiäri positiivse panuse suurendamine kohalike kogukondade säästvasse arengusse muu hulgas ökoturismi ja kultuuriturismi arendamise teel, austades samal ajal kohalike ja põliselanike kogukondade väärikust ja huve;

d) tehniline abi ja suutlikkuse suurendamine, sealhulgas koolitusprogrammid poliitikakujundajatele ja turismikorraldajatele;

e) turismitööstuse, sealhulgas mõlema lepinguosalise reisikorraldajate julgustamine arendama edasi kahepoolset koostööd, sealhulgas koolitust.

Artikkel 44

Tööstuspoliitikaalane ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate koostöö

Lepinguosalised lepivad oma majanduspoliitikat ja eesmärke arvesse võttes kokku edendada tööstuspoliitikaalast koostööd kõikides sobivates valdkondades, et suurendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) konkurentsivõimet muu hulgas järgmiselt:

a) vahetades teavet ja kogemusi selle kohta, kuidas luua õigusraamistik ja muud tingimused VKEde konkurentsivõime parandamiseks;

b) soodustades ettevõtjatevahelisi kontakte ja vahetusi, toetades ühisinvesteeringuid, ühisettevõtete asutamist ning teabevõrgustikke, eeskätt liidu praeguste horisontaalprogrammide kaudu, stimuleerides partnerite vahel eelkõige tark- ja riistvara, sealhulgas uute ja kõrgtasemeliste tehnoloogiate siirdeid;

c) andes teavet ja soodustades innovatsiooni ning vahetades rahastamisele ja turule juurdepääsu käsitlevat head tava, hõlmates eelkõige mikro- ja väikeettevõtjatele suunatud auditeerimis- ja raamatupidamisteenuseid;

d) hõlbustades ja toetades lepinguosaliste erasektorite ja ettevõtjate ühenduste asjakohast tegevust;

e) edendades ettevõtjate sotsiaalset vastutust ja aruandluskohustust ning toetades vastutustundlikke äritavasid, sealhulgas säästvat tarbimist ja tootmist. Seda koostööd täiendatakse tarbija vaatenurgaga, hõlmates tooteinfo ja tarbija rolli turul;

f) korraldades vastastikuse kokkuleppe alusel valitud tööstusvaldkondades ühiseid teadusprojekte, tehnilise abi andmist ja koostööd standardite, tehniliste normide ja vastavushindamise menetluste osas.

Artikkel 45

Majanduspoliitiline dialoog

Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd teabevahetuse edendamiseks seoses oma majanduslike suundumuste ja majanduspoliitikaga, samuti kogemuste jagamiseks majanduspoliitika kooskõlastamisel piirkondliku majanduskoostöö ja integratsiooni raames, kasutades kehtivaid kahepoolseid ja mitmepoolseid mehhanisme vastastikust huvi pakkuvates valdkondades, sealhulgas teabe jagamine riigile kuuluvate ettevõtete reformimise protsessi kohta kooskõlas lepinguosaliste õigusaktide ja eeskirjadega.

Artikkel 46

Koostöö maksunduse valdkonnas

1. Lepinguosalised kohustuvad rakendama hea valitsemistava põhimõtteid maksunduse valdkonnas ning rakendavad läbipaistvuse ja teabevahetuse põhimõtteid liikmesriikide ja Vietnami vaheliste kahepoolsete maksundusalaste lepingute raames, et tugevdada ja arendada majandustegevust, võttes arvesse vajadust luua nõuetekohane õigus- ja haldusraamistik. Peale selle lepivad lepinguosalised kokku, et suurendavad kogemuste vahetamist, dialoogi ja koostööd maksupettuste ja muude kahjulike maksutavade vastu võitlemisel.

2. Lepinguosalised nõustuvad tugevdama koostööd maksunduse valdkonnas, et tõhustada õiguslikku ja haldussuutlikkust, vahetades muu hulgas kogemusi ja andes tehnilist abi.

3. Lepinguosalised toetavad liikmesriikide ja Vietnami vaheliste kahepoolsete maksundusalaste lepingute tõhusat rakendamist ning selliste uute lepingute kaalumist tulevikus.

Artikkel 47

Koostöö finantsteenuste valdkonnas

Lepinguosalised nõustuvad pidama dialoogi, mis on peamiselt suunatud teabe ja kogemuste vahetamisele teineteise õiguskeskkonna osas, ning süvendama koostööd, et parandada raamatupidamis-, auditeerimis-, järelevalve- ja regulatiivsüsteeme panganduses, kindlustuses ja muudes finantssektori valdkondades, sealhulgas suutlikkuse suurendamise programmide kaudu vastastikust huvi pakkuvates valdkondades.

Artikkel 48

Koostöö loodusõnnetuste ennetamise ja leevendamise valdkonnas

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd loodusõnnetuste ennetamisel ja neile tõhusal reageerimisel, et vähendada inimeste, vara, loodusvarade, keskkonna ja kultuuripärandi kahjustamist, ning süvendada õnnetuseriski vähendamist kõikides sektorites ja sekkumisvaldkondades riiklikul ja kohalikul tasandil.

2. Sel alusel lepivad lepinguosalised kokku järgmises:

a) jagada teavet seire, hindamise, prognooside ja loodusõnnetustest varajase teatamise alal;

b) suurendada suutlikkust loodusõnnetuste ennetamist ja leevendamist käsitlevate kogemuste ja parimate tavade jagamise kaudu;

c) toetada teineteist õnnetuste juhtimiseks ja hädaolukorras tegutsemiseks vajalike tehnoloogiate, eriseadmete ja materjalide valdkonnas;

d) süvendada dialoogi lepinguosaliste loodusõnnetuste juhtimise ja hädaolukorras tegutsemise eest vastutavate ametiasutuste vahel, et toetada ja tugevdada sellealast koostööd.

Artikkel 49

Linna- ja regionaalplaneering ning -arendus

1. Tunnistades linna- ja regionaalplaneeringu ning -arenduse olulist rolli majanduskasvu saavutamisel, vaesuse vähendamisel ja säästvas arengus, lepivad lepinguosalised kokku edendada koostööd ja partnerlust selles valdkonnas.

2. Koostöö linna- ja regionaalplaneeringu ja -arenduse valdkonnas võib toimuda järgmistes vormides:

a) kogemuste vahetamine, tegeledes linnade ja piirkondade säästva planeerimise ja arendamisega seotud küsimustega, sealhulgas järgmisega:

— linnade ja nendega seotud infrastruktuuri planeerimist, piirkondade planeerimist ja linnade laienemist, ajalooliste külakogukondade säilitamist ja arendamist käsitlev poliitika;

— linnavõrgustike loomine koostöös keskvalitsuse ja kohalike haldusüksuste, sealhulgas kohalike omavalitsuste, ühingute ja valitsusväliste organisatsioonide, asutuste, töövõtjate ja erialaliitudega;

— arhitektuuri, planeerimise ja linnaruumi laienemise haldamine, kasutades geograafilise infosüsteemi vahendeid;

— linnakeskuste planeerimine ja arendamine ning linnakeskuste uuendamine ning linnakeskkonna planeerimine;

— linnade ja maapiirkondade suhted;

— linnade tehnilise infrastruktuuri arendamine, sealhulgas linnade veevarustussüsteemide taastamine ja parandamine, kanalisatsiooni ja prügikäitlussüsteemide ehitamine, keskkonna ja linnamaastiku kaitsmine;

b) riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi regionaal- ja linnaplaneeringu, arhitektuuri halduse ja arhitektuuripärandi juhtide koolituse ja suutlikkuse suurendamise toetamine;

c) koostöö asjakohastes rahvusvahelistes organisatsioonides, nagu ÜRO inimasustuse programm UN-HABITAT ja ülemaailmne linnafoorum, korraldades ühiseid teadusprogramme ning töökodasid ja seminare, et vahetada teavet ja kogemusi seoses linnaplaneermise ja -arendamisega, sealhulgas linnade laienemise, linnade kujundamise, maa-arenduse ja tehnilise infrastruktuuri arendamisega.

3. Lepinguosalised lepivad kokku, et tõhustavad koostööd, vahetavad kogemusi ja teavet oma piirkondlike ja linnade ametiasutuste vahel, et lahendada säästva arengu edendamise kaudu linnadega seotud keerulisi probleeme.

Artikkel 50

Töö, tööhõive ja sotsiaalvaldkond

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et suurendavad koostööd töö, tööhõive ja sotsiaalvaldkonnas, sealhulgas koostööd tööalase, piirkondliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse vallas, tööohutuse ja töötervishoiu, soolise võrdõiguslikkuse, oskuste elukestva arendamise, inimressursside arendamise, rahvusvahelise rände, inimväärse töö ning sotsiaalkindlustuse valdkonnas, et tugevdada globaliseerumise sotsiaalset mõõdet.

2. Lepinguosalised kinnitavad veel kord vajadust toetada kõikidele kasulikku globaliseerumisprotsessi ning edendada täielikku ja tulemuslikku tööhõivet ja inimväärset tööd, millel on oluline osa säästvas arengus ja vaesuse vähendamisel; seda toetatakse ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga 60/1 ja 2006. aasta juulis toimunud ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogu kõrgetasemelisel kohtumisel vastuvõetud ministrite deklaratsiooniga. Lepinguosaliste vaheline koostöö on harmooniline ning selles võetakse arvesse teineteise majandusliku ja sotsiaalse olukorra olemust ja erinevusi.

3. Lepinguosalised kinnitavad veel kord otsust austada, edendada ja rakendada rahvusvaheliselt tunnustatud töönorme, mis on sätestatud lepinguosaliste suhtes kohaldatavates Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonides ning millele on osutatud ILO tööalaste põhiõiguste ja aluspõhimõtete deklaratsioonis. Lepinguosalised nõustuvad tegema koostööd ja andma tehnilist abi, et edendada rahvusvaheliselt tunnustatud töönormide ratifitseerimist, kui see on asjakohane, ning rakendama tõhusalt lepinguosaliste ratifitseeritud töönorme.

4. Vastavalt vastuvõtvas riigis kohaldatavatele õigusaktidele, tingimustele ja menetlustele ning asjakohastele rahvusvahelistele lepingutele ja konventsioonidele, millele nad on alla kirjutanud, püüavad lepinguosalised tagada, et teiste kolmandate riikide kodanikega võrreldes ei diskrimineerita rahvuse tõttu teise lepinguosalise kodanikke, kes töötavad seaduslikult vastuvõtva riigi territooriumil, seoses töötingimuste, palga, vallandamise või muude aspektidega.

5. Koostöö võib toimuda muu hulgas vastastikusel kokkuleppel põhinevate eriprogrammide ja projektide kaudu, samuti suutlikkuse suurendamise, tegevuspõhimõtete vahetuse ja ühist huvi pakkuvaid teemasid käsitlevate algatuste kaudu kahepoolsel või mitmepoolselt tasandil, sealhulgas organisatsioonide ASEM, EU-ASEAN ja ILO tasandil.

Artikkel 51

Statistika

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et edendavad koostööd statistiliste meetodite, sealhulgas statistiliste andmete kogumise, töötlemise, analüüsimise ja levitamise ühtlustamise ja arendamise valdkonnas.

2. Selleks lepivad lepinguosalised kokku, et süvendavad piirkondlike ja rahvusvaheliste foorumite, suutlikkuse suurendamise ning teiste tehnilise abi projektide kaudu koostööd, mis hõlmab sealhulgas kaasaegse statistilise tarkvara pakkumist statistika kvaliteedi parandamiseks.

VII JAOTIS

INSTITUTSIOONILINE RAAMISTIK

Artikkel 52

Ühiskomitee

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et moodustavad alusel ühiskomitee, mis koosneb mõlema poole kõige kõrgema võimaliku taseme esindajatest, kelle ülesanne on järgmine:

a) tagada käesoleva lepingu nõuetekohane toimimine ja rakendamine;

b) määrata kindlaks prioriteedid lepingu eesmärkide saavutamiseks;

c) jälgida lepinguosaliste vahelise laiahaardelise koostöösuhte arengut ja esitada soovitusi käesoleva lepingu eesmärkide edendamiseks;

d) nõuda teavet teistelt komiteedelt või organitelt, mis on loodud lepinguosaliste vahel teiste lepingute alusel, kui see on asjakohane, ning võtta arvesse nende esitatud aruandeid;

e) vahetada arvamusi ja esitada soovitusi mis tahes ühist huvi pakkuvates küsimustes, sealhulgas tulevaste meetmete ja nende rakendamiseks kättesaadavate vahendite osas;

f) lahendada käesoleva lepingu kohaldamisest või tõlgendamisest tulenevaid erimeelsusi;

g) uurida kogu teavet, mida lepinguosaline esitab kohustuste täitmise kohta, ning pidada läbirääkimisi teise lepinguosalisega, et leida mõlemale lepinguosalisele vastuvõetav lahendus kooskõlas artikliga 57.

2. Ühiskomitee koguneb tavaliselt kord aastas vaheldumisi Hanois ja Brüsselis vastastikuse kokkuleppe alusel kindlaksmääratud kuupäeval. Lepinguosaliste kokkuleppel võidakse kokku kutsuda ka ühiskomitee erakorralisi koosolekuid. Ühiskomitee eesistujaks on lepinguosalised vaheldumisi. Ühiskomitee kohtumiste päevakord määratakse kindlaks lepinguosaliste kokkuleppega.

3. Ühiskomitee moodustab allkomiteed ja eritöörühmad, et abistada ühiskomiteed tema ülesannete täitmisel. Allkomiteed ja töörühmad annavad igal ühiskomitee koosolekul komiteele oma tegevusest põhjalikult aru.

4. Lepinguosalised lepivad kokku, et ühiskomitee ülesanne on ka tagada lepinguosaliste vahel teatud valdkondades sõlmitud või sõlmitavate lepingute või protokollide nõuetekohane toimimine.

5. Ühiskomitee võtab vastu oma töökorra.

VIII JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 53

Koostöövahendid

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et eraldavad käesoleva lepinguga seatud koostööeesmärkide täitmiseks vajalikud vahendid, sealhulgas rahalised vahendid, niivõrd kui nende kummagi vahendid ja eeskirjad seda võimaldavad.

2. Lepinguosalised kutsuvad Euroopa Investeerimispanka üles jätkama oma tegevust Vietnamis kooskõlas oma menetluste ja rahastamistingimustega.

Artikkel 54

Tulevase arengu klausel

1. Lepinguosalised võivad vastastikusel nõusolekul käesoleva lepingu reguleerimisala laiendada, et suurendada koostööd, täiendades lepingut sealhulgas konkreetset sektorit või tegevust käsitlevate lepingute või protokollidega. Sellised erikokkulepped moodustavad käesoleva lepinguga reguleeritavate üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osa ja need on osa ühisest institutsioonilisest raamistikust.

2. Käesoleva lepingu rakendamiseks võivad mõlemad lepinguosalised esitada soovitusi koostöö laiendamise kohta, võttes arvesse lepingu kohaldamisel saadud kogemusi.

Artikkel 55

Muud lepingud

1. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu asjaomaste sätete kohaldamist, ei mõjuta käesolev leping ega selle alusel võetavad meetmed mingil moel liikmesriikide volitusi teha Vietnamiga kahepoolset koostööd või sõlmida vajaduse korral Vietnamiga uusi partnerlus- ja koostöölepinguid.

2. Käesolev leping ei mõjuta lepinguosaliste poolt kolmandate isikute suhtes võetud kohustuste kohaldamist või täitmist.

3. Kehtivaid lepinguid, mis käsitlevad käesoleva lepingu reguleerimisalasse kuuluvaid konkreetseid koostöövaldkondi, peetakse käesoleva lepinguga reguleeritavate üldiste kahepoolsete suhete lahutamatuks osaks ning need on osa ühisest institutsioonilisest raamistikust.

Artikkel 56

Lepingu kohaldamine ja tõlgendamine

1. Lepinguosalised võivad teatada ühiskomiteele mis tahes kõrvalekaldumisest käesoleva lepingu kohaldamises või tõlgendamises.

2. Ühiskomitee võib lahendada probleemi soovituse esitamise kaudu.

Artikkel 57

Kohustuste täitmine

1. Lepinguosalised võtavad mis tahes üldised või konkreetsed meetmed, mis on vajalikud nende käesoleva lepingu kohaste kohustuste täitmiseks, ning tagavad, et need vastavad käesolevas lepingus sätestatud eesmärkidele ja sihtidele.

2. Kui üks lepinguosaline leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud käesoleva lepingu kohast kohustust, võib ta võtta asjakohased meetmed.

3. Enne meetmete võtmist, välja arvatud juhul, kui tegu on käesoleva lepingu olulise rikkumisega, esitab ta ühiskomiteele kogu asjakohase teabe, mida on vaja olukorra põhjalikuks uurimiseks, et leida lepinguosalistele vastuvõetav lahendus.

4. Lepinguosalised lepivad kokku, et käesoleva lepingu nõuetekohase tõlgendamise ja kohaldamise seisukohalt tähendab artikli 57 lõikes 2 osutatud mõiste „asjakohased meetmed“ meetmeid, mida võetakse kooskõlas rahvusvahelise õigusega ja mis on proportsionaalsed käesoleva lepingu kohaste kohustuste täitmatajätmisega. Selliste meetmete valimisel tuleb eelistada neid, mis segavad käeoleva lepingu toimimist kõige vähem. Meetmetest teatatakse viivitamata teisele lepinguosalisele ja teise lepinguosalise taotluse korral arutatakse neid meetmeid ühiskomitees.

Artikkel 58

Vahendid

Et hõlbustada käesoleva lepingu raames tehtavat koostööd, lepivad lepinguosalised kokku, et annavad kooskõlas mõlema lepinguosalise sisemiste õigus- ja haldusnormidega koostööd elluviivate ametnike ja ekspertide käsutusse nende ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid.

Artikkel 59

Deklaratsioonid

Käesoleva lepinguga seoses tehtud deklaratsioonid moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa.

Artikkel 60

Territoriaalne kohaldatavus

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt Euroopa Liidu asutamislepinguga hõlmatud territooriumil vastavalt kõnealuses lepingus sätestatud tingimustele ning teiselt poolt Vietnami Sotsialistliku Vabariigi territooriumil.

Artikkel 61

Lepinguosaliste määratlus

Käesolevas lepingus tähistab mõiste „lepinguosalised“ ühelt poolt liitu või selle liikmesriike või liitu ja selle liikmesriike vastavalt nende volitustele ning teiselt poolt Vietnami Sotsialistlikku Vabariiki.

Artikkel 62

Riiklik julgeolek ja teabe avalikustamine

Käesolevas lepingus sätestatut ei tõlgendata nii, et see kohustaks lepinguosalisi esitama teavet, mille avaldamist peetakse oluliste julgeolekuhuvidega vastuolus olevaks.

Artikkel 63

Jõustumine ja kehtivusaeg

1. Käesolev leping jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil viimane lepinguosaline on teatanud selleks vajalike juriidiliste menetluste lõpuleviimisest.

2. Käesolev leping kehtib viis aastat. Lepingut pikendatakse automaatselt ühe aasta kaupa, väljaarvatud kui üks lepinguosaline teavitab teist lepinguosalist kuus kuud enne järgneva üheaastase tähtaja lõppu kirjalikult oma kavatsusest käesolevat lepingut mitte pikendada.

3. Kõik muudatused tehakse lepingusse lepinguosaliste vahelise kokkuleppe alusel. Kõik muudatused jõustuvad alles pärast seda, kui viimane lepinguosaline on teavitanud teist lepinguosalist kõikide vajalike formaalsuste täitmisest.

4. Mõlemad lepinguosalised võivad käesoleva lepingu tühistada, esitades teisele lepinguosalisele tühistamise kohta kirjaliku teate. Tühistamine jõustub kuus kuud pärast seda, kui teine lepinguosaline on teate kätte saanud.

Artikkel 64

Teated

Artikli 63 kohased teated esitatakse vastavalt Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaati ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi välisministeeriumile.

Artikkel 65

Autentne tekst

Käesolev leping koostatakse kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari ning vietnami keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

Съставено в Брюксел на двадесет и седми юни две хиляди и дванадесета година.

Hecho en Bruselas, el veintisiete de junio de dos mil doce.

V Bruselu dne dvacátého sedmého června dva tisíce dvanáct.

Udfærdiget i Bruxelles den syvogtyvende juni to tusind og tolv.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Juni zweitausendzwölf.

Kahe tuhande kaheteistkümnenda aasta juunikuu kahekümne seitsmendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις εἰκοσι εφτά Ιουνίου δύο χιλιάδες δώδεκα.

Done at Brussels on the twenty-seventh day of June in the year two thousand and twelve.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept juin deux mille douze.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette giugno duemiladodici.

Briselē, divi tūkstoši divpadsmitā gada divdesmit septītajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai dvyliktų metų birželio dvidešimt septintą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenkettedik év június havának huszonhetedik napján.

Magħmul fi Brussell, fis-sebgħa u għoxrin jum ta' Ġunju tas-sena elfejn u tnax.

Gedaan te Brussel, de zevenentwintigste juni tweeduizend twaalf.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego siódmego czerwca roku dwa tysiące dwunastego.

Feito em Bruxelas, em vinte e sete de junho de dois mil e doze.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și șapte iunie două mii doisprezece.

V Bruseli dňa dvadsiateho siedmeho júna dvetisícdvanásť.

V Bruslju, dne sedemindvajsetega junija leta dva tisoč dvanajst.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksitoista.

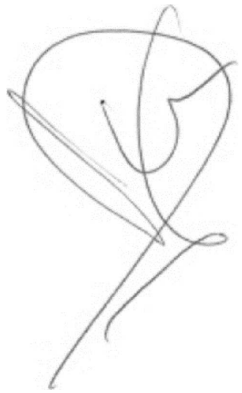
Som skedde i Bryssel den tjugosjunde juni tjugohundratolv.

Làm tại Brúc-xen, ngày hai mươi bảy tháng Sáu năm hai nghìn mười hai.

Voor het Koninkrijk België

Pour le Royaume de Belgique

Für das Königreich Belgien

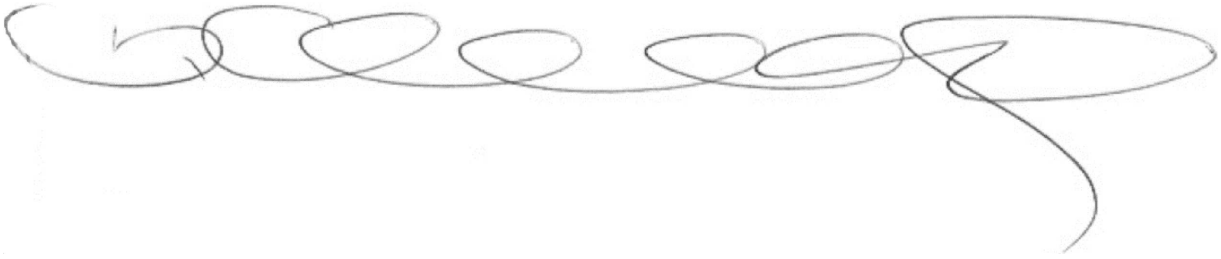


Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

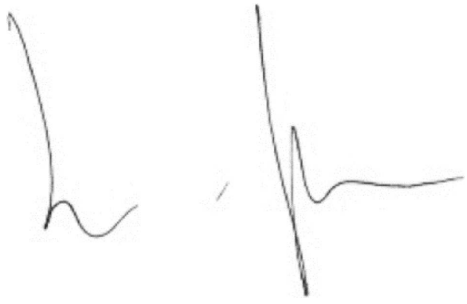
За Република България



Za Českou republiku



For Kongeriget Danmark



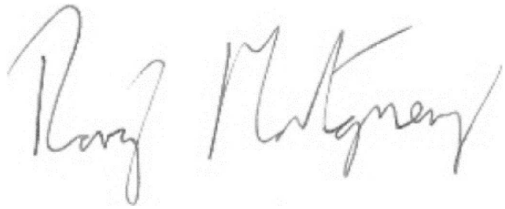
Für die Bundesrepublik Deutschland



Eesti Vabariigi nimel



Thar cheann Na hÉireann
For Ireland



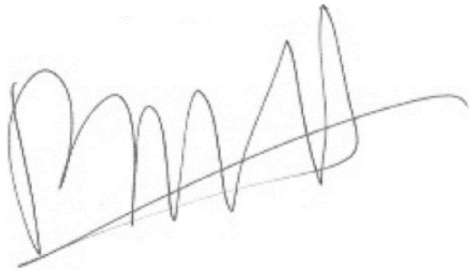
Για την Ελληνική Δημοκρατία



Por el Reino de España



Pour la République française



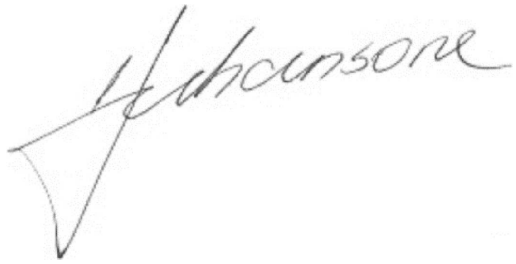
Per la Repubblica italiana



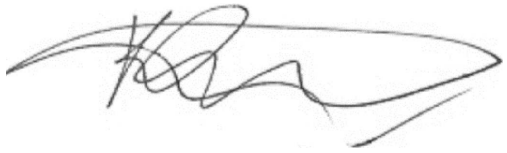
Για την Κυπριακή Δημοκρατία



Latvijas Republikas vārdā –



Lietuvos Respublikos vardu



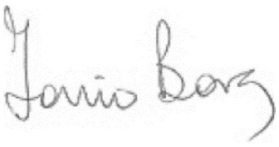
Pour le Grand-Duché de Luxembourg



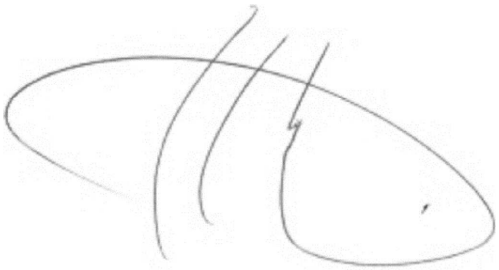
A Magyar Köztársaság részéről



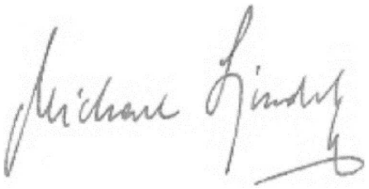
Ghal Malta



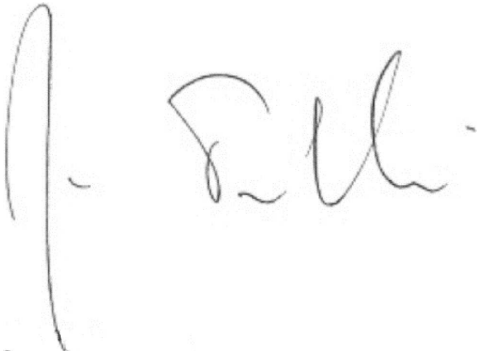
Voor het Koninkrijk der Nederlanden



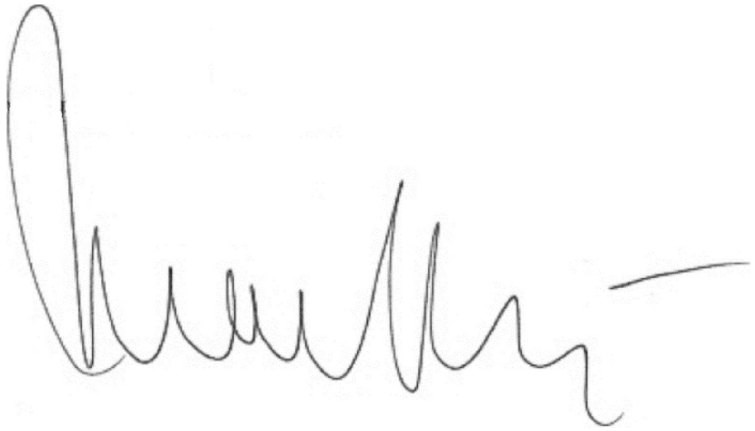
Für die Republik Österreich



W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej



Pela República Portuguesa



Pentru România



Za Republiko Slovenijo



Za Slovenskú republiku



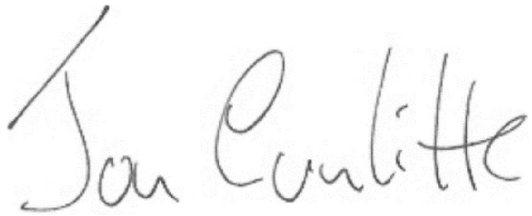
Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland



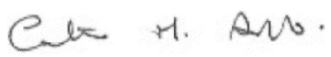
För Konungariket Sverige



For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland



За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen



Thay mặt nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam



LISA

ÜHISDEKLARATSIOON TURUMAJANDUSLIKU STAATUSE KOHTA

Lepinguosalised tõhustavad koostööd selle nimel, et saavutada vastavalt asjakohastele menetlustele nii kiiresti kui võimalik Vietnamile turumajandusliku staatuse tunnustamine.

EUROOPA LIIDU ÜHEPOOLNE DEKLARATSIOON ÜLDISE SOODUSTUSTE SÜSTEEMI KOHTA

Euroopa Liit tunnistab üldise soodustuste süsteemi tähtsust kaubanduse arengus ning süvendab muu hulgas dialoogi, vahetuste ja suutlikkuse suurendamise kaudu koostööd, et tagada Vietnamis süsteemi optimaalne kasutamine kooskõlas lepinguosaliste asjakohaste menetluste ja ELi areneva kaubanduspoliitikaga.

ÜHISDEKLARATSIOON ARTIKLI 24 KOHTA (KOOSTÖÖ VÕITLUSES RAHAPESU JA TERRORISMI RAHASTAMISEGA)

Lepinguosalised lepivad kokku, et ühiskomitee koostab loetelu pädevatest asutustest, kes vastutavad vastavalt asjaomasele artiklile asjakohase teabe vahetamise eest.

ÜHISDEKLARATSIOON ARTIKLI 57 KOHTA (KOHUSTUSTE TÄITMINE)

Lepinguosalised lepivad kokku, et käesoleva lepingu nõuetekohaseks tõlgendamiseks ja kohaldamiseks tähendab artikli 57 lõikes 3 nimetatud mõiste „lepingu oluline rikkumine“ kooskõlas 1969. aasta rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooniga (edaspidi „Viini konventsioon“) järgmist:

a) lepingust lahtiütlemine, mis ei ole Viini konventsiooniga lubatud, või

b) artikli 1 lõigetes 1 ja 2 ning artiklis 8 sätestatud lepingu oluliste osade rikkumine.

Lepingu olulise rikkumise korral teatatakse teisele lepinguosalisele viivitamata meetmest. Teise lepinguosalise taotluse korral korraldab ühiskomitee 30 päeva jooksul erakorralised nõupidamised, et uurida põhjalikult meetme mis tahes aspekte või meetme võtmise alust, et leida lepinguosalistele vastuvõetav lahendus.